

L'ESTEL

de Mallorca

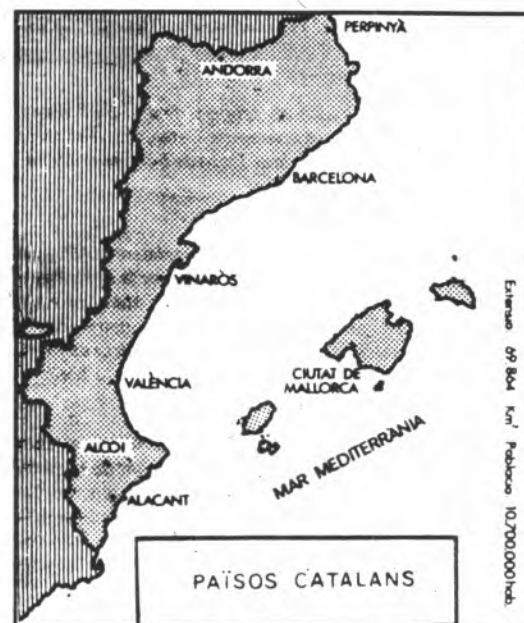
ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 305

15 DE DESEMBRE DE 1994

PREU: 200 PTS

Plaça de les Meravelles de s'Arenal, plena de centreeuropeus que prenen el sol durant aquest mes de desembre. Al fons el minaret del complex Riu Centre, l'edifici més emblemàtic de s'Arenal de Mallorca.

Maite Pérez, miss s'Arenal i miss Mallorca '93 amb el modista Juli Alemany i la promotora Pepa Noguera, aquesta darrera li organitza desfilades de modes al restaurant Es Liceu, de la barriada de s'Escorxador de Ciutat.

Vestit de georget negre, brodat amb set-centes perles, s'aguanta amb bagues de setí, apropiat per aquestes nits de Nadal i de Cap d'any, dissenyat pel modista Juli Alemany.

Vestit de nit, fet amb crespó negre i brodat amb llentions daurats i platejats, i cristalleria de roca; s'aguanta amb sis bagues de setí. Autor: Juli Alemany.

L'ESTEL de Mallorca
I ELS SEUS
ANUNCIANTS
VOS DESITJAN
BONES FESTES
DE NADAL I DE
CAP D'ANY

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de s'Arenal de Mallorca. Si vos ha agradat, telefonau al **26 50 05** i el vos enviarem cada 15 dies.

XAFARDERIES

* A la sala de convencions que l'**Associació d'Hotelers de s'Arenal** té al carrer Marbella, hi ha concerts tots els dijous horabaixa, patrocinats per IBATUR. Els turistes són els habituals d'aquests concerts, però els mallorquins també hi són ben arribats, ens diu en Montserrat, que és el gerent de l'associació. També ens va dir que ara hi ha quaranta hotels oberts i que abans de les festes de Nadal se'n obriran quinze més. Una temporada baixa molt bona, la millor que s'ha vist mai a s'Arenal de Mallorca. Per l'any que ve, l'any es presenta molt bo. Per això, ara, ha començat un **curs d'anglès turístic** a la mateixa associació, el qual durarà tres-centes quaranta hores. Aquí, els monolingües no hi tenen cap feina, el qui no sàpiguem almanco tres llengües —la catalana, la castellana i l'anglesa— són candidats a l'atur i a la marginació social i econòmica.

* Ha arribat a la redacció de **L'ESTEL** el tríptic del partit polític **Aliança Popular Illes Balears** dirigit als mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers que ens anuncia que: "Ja disposam d'un partit polític que desitja la independència de la nostra estimada terra". L'article segon dels Estatuts d'aquest partit diu: "L'Aliança Popular per a la Sobirania de les Illes Balears és una organització política que té com a objectiu fonamental aconseguir una societat més justa, un desenvolupament econòmic respectuós amb el medi ambient i l'alliberament nacional dels pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera —Illes Balears—, així com els de la resta dels Països Catalans, es defineix com un partit nacionalista, ecologista, pacifista, progressista i democràtic. El manifest d'APIB ens recorda que, d'ençà de 1991, han sorgit a Europa els estats de Lituània, Letònia, Estònia, Ucraïna, Eslovàquia, Eslovènia, Macedònia, Croàcia, Bielorússia, Txèquia... Els qui es vulguin posar en contacte amb aquest partit polític poden escriure a: APIB, Apartat de correus, 104, 07470 Port de Pollença.

* Tothom està d'acord que, d'ençà que els llucmajorers posaren direcció única a la carretera de s'Arenal a Llucmajor, s'Arenal és un **caos circulatori**. Mentre no hi hagi un batle decidit que llevi tots els aparcaments d'aquesta carretera i torni a posar les dues direccions, el caos continuarà.

* L'emissora **Ràdio Jove**, de la Direcció de Joventut del Govern Balear, ha canviat de freqüència i de programació des del passat mes d'octubre. Emet des de les 16'00 a les 20'00 en la freqüència 98.8, que correspon a **Última Hora Ràdio**. Aquesta emissora ha abandonat els seus programes específics i ha introduït un **gran magazine** de quatre hores que inclou espais de notícies, música, jocs, cridades dels oients, tertúlies i entrevistes. Aquestes quatre hores són les úniques que a Mallorca s'emeten en català, de moment.

* En **Nicolau de Vilallonga i Truiols**, senyor de la Torre, ens comentava l'altre dia que el batle de Llucmajor va dir, i nosaltres hi érem davant, que miraria què podia fer per tal d'arreglar els finestrals de la capella-catedral de la possessió on des de fa tres anys els badiers van en romeria el Diumenge de l'Àngel. Han passat molts de mesos, i des de l'ajuntament, no han dit res. A veure si el senyor Mateu Montserrat que és el delegat de Cultura del municipi, i les associacions veïnals de Badia fan qualche cosa

per aquesta petita catedral, que és el lloc de peregrinació i pancaritat dels pobles de Badia, Tolleric i les Palmeres.

* Aquests dies, hi ha hagut converses entre els representants de les dues associacions de veïns de **Badia**, el representant del bisbat i l'arquitecte Sebastià Gamundí en vistes a la construcció d'un temple al poble de de Badia. L'avantprojecte del nou temple estarà acabat a mitjan mes de gener i les obres començaran aviat ja que tant l'Associació de Veïns, que presideix en Joan Rotger, com la Comunitat de Propietaris, que presideix en Miquel Tries, estan molt interessats en aquest projecte. L'actual capella té una cabuda de cent persones, massa petita per un poble com Badia.

* Badia és parròquia des del 16 de juny de 1994 i està a càrrec del prevere **Juli Vivern**. El 24 de setembre passat es féu el primer bateig en la persona d'una nina a qui imposaren el nom de Talmai, el nom tailandès d'una planta.

* El mes d'octubre passat, els obrers enrajolaven el **passeig marítim de s'Arenal** a l'altura de les Meravelles. S'acaba la temporada turística i els enrajoladors s'han esfumat. Els comerciants n'estan ben empipats i diuen que, quan comenci la temporada, els enrajoladors de *Tejas y cubiertas* tornaran a la feina.

* Mai s'havien vist tantes obres de reforma als hotels de les **Meravelles** i **Sometimes**. Els hotelers han fet doblers i preparen els seus establiments per a la temporada que ve.

* A Sometimes, prop de Can Pastilla, hi ha un local de mil metres quadrats que es lloga; fa nou anys que es lloga i ningú el vol. De locals, n'hi ha molts per llogar, però de mil metres només n'hem vist un.

* L'altre vespre vàrem veure a **Mallorca a fondo** un debat sobre la SIDA, una malaltia que ara fa una dotzena d'anys la gent creia que era d'homosexuals i drogaadictes. Ara, resulta que és una malaltia de tots els humans, una malaltia que infecta les dones a través dels seus marits, que agafen els ancians contagiats per les treballadores del sexe i els joves addictes a las drogues. Una malaltia que ens poc infectar a tots si no prenem les precaucions necessàries: condoms en les relacions sexuals i xeringues d'un sol ús en les injeccions. També poden esser perillosos els barbers i els dentistes si no desinfecten les seves eines, cosa que sabem que fan.

• Recomanam a n'Aznar i a tots els qui com ell neguen la persecució social i política que ha hagut de patir la llengua catalana, que llegeixi amb molta atenció els extractes del llibre de **Josep Benet Catalunya sota el franquisme** que un amable lector ens ha fet arribar (en triadella seva personal) i que tenim molt de gust de reproduir. A veure si d'una vegada els espanyolistes s'aturen de negar l'evidència i reconeixen la veritat, una veritat per altra banda abundantament documentada i exempta de "segones" interpretacions; la gran pregunta que hom es pot fer a la vista d'aquests documents és demanar-se com és que hem aguantat cops tan durs i encara seguim vius com a poble.

Aina Moll, Nadal Batle i les organitzacions empresarials de l'ensenyament donen suport al Pla d'actuació lingüística de la Conselleria de Cultura

Donar suport al Pla d'actuació de la Conselleria d'Educació, derivat de l'Ordre sobre l'ús del català als centres d'ensenyament no universitari i la voluntat de participar-hi són els principals acords que es desprenen de les reunions que han mantingut el conseller de Cultura del Govern Balear, Bartomeu Roger i Amengual, al llarg del mes de novembre, amb la coordinadora de la Campaña de Normalització Lingüística, Aina Moll, amb el rector de la Universitat de les Illes Balears, Nadal Batle, i amb els representants de les organitzacions empresarials de l'ensenyament de la nostra Comunitat Autònoma.

El conseller de Cultura i la coordinadora de la Campaña de Normalització Lingüística s'entrevistaren el 7 de novembre, Aina Moll manifestà la confiança que té en la tasca que duu a terme la Conselleria per aconseguir un ensenyament de més qualitat, més arrelat a la nostra cultura i amb una progressiva utilització de la llengua catalana com a llengua vehicular a tots els centres escolars de les Illes.

D'altra banda, Bartomeu Rotger aprofità aquestencontre per sol·licitar la participació personal i institucional d'Aina Moll en el Pla d'actuació lingüística de la Conselleria i l'activació del treball conjunt amb la finalitat d'intensificar esforços en benefici de la nostra llengua.

La reunió entre Bartomeu Rotger i el rector de la Universitat, Nadal Batle, va tenir lloc dia 9 de novembre. El procés de transferències de les competències educatives universitàries i la problemàtica de la política lingüística foren els principals temes que concentraren aquesta reunió, a la qual també assistiren el director general d'Educació, Jaume Casesnoves, i el vicerector de Coordinació Educativa, Bernat Sureda.

El rector de la UIB, Nadal Batle, expressà el seu suport al Pla d'actuació lingüística i la voluntat de participar-hi activament.

En aquest sentit, s'acordà la participació de la Universitat en la formació del professorat, en cursos per a l'elaboració de material didàctic i científic, en lectorats de català, etc.

El conseller de Cultura es reuní també amb els representats de la Federació Ensenyament Reglat Estatal (FERE), d'Educació i Gestió i de la Confederació Estatal de Centres d'Ensenyament (CECE) el 10 de novembre.

Aquestes entitats expressaren el suport de la Conselleria en el desenvolupament del Pla d'actuació lingüística, i acordaren facilitar al màxim la implantació progressiva de l'ensenyament en llengua catalana i la utilització del català com a llengua vehicular a fi de complir la Llei de normalització lingüística.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Jaume Sastre i Font. Col·laboradors: Mateu Sastre i Joan, Joan Estades de Montcaire i Bisbal, Climent Garau i Salvà, Tomeu Martí i Florit, Miquel López i Crespí, Miquel Julià i Prohens, Joan Quetgles, Jordi Caldentei, Jaume Tallaferro, Encarna Parreño.
Depòsit Legal: PM-473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfons 265005-269941. Fax 753518.

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

L'esperit republicà

La crisi de l'imperi (IV)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Ara, n'Aznar aposta pel retorn a un franquisme tou. Aquest seria el fil conductor de la seva *La segunda transición*. Com diu en Villatoro a l'*Avui*, el llibre vessa de moderació. Les maneres són suaus i corteses. Els temes són tractats sense passió, excepció feta de la crida a reforçar la unitat d'Espanya. N'Aznar ens ve a dir que ells són demòcrates, liberals, partidaris de la modernització, centristes, respectuosos amb la diversitat cultural i tolerants amb les ideologies. Tot aquest vernís de prudència en el tractament dels diversos temes respon a l'última estratègia de n'Aznar i la seva plana major que volen engegar una gran campanya publicitària amb la idea que ells són *centristes*, o, millor encara, *els centristes*. El llibre, és clar, és una excusa per anunciar el començ de la campanya. No presenta cap novetat; són les idees de sempre de la dreta espanyola, però embolicades amb maneres "centristes". Aquesta moderació fa que el llibre tracti els temes superficialment. Els missers de l'equip de n'Aznar es pensen esser molt llestos, però no se n'adonen que els seus gestos mostren, inconscientment, la seva negra ànima franquista. No han pogut resistir la temptació d'escriure la paraula "*transición*" al títol del llibre. Amb aquest títol, manifesten sense voler les seves intencions ocultes. "*Segunda transición*", diuen; la primera, a la mort d'en Franco, fou el pas d'un règim d'estructura feixista a un sistema formalment democràtic. La segona expressaria el retorn de l'Imperi a una estructura formalment no democràtica.

Els missers de n'Aznar se senten molt hàbils, però deformen miserablement l'exercici de la política amb el de l'advocacia. La postura de n'Aznar és patètica: pretèn salvar l'Imperi amb les antigues fórmules del seu estimat Franco. N'Aznar creu que exaltant l'espanyolisme de les masses castellano-andaluses, aquestes li donaran el vot. Són patètics aquests del "*Partido Popular*": per dur a terme el seus sinistres plans confien en el baix nivell polític i intel·lectual dels seus votants. L'eix de la seva campanya és el nacionalisme hispà, el populisme i la demagògia de dretes feixistitzant. Qualcuns d'ells, els més exaltats, deuen pensar que n'Hitler va arribar al Poder per mitjà de les urnes, que va tenir el suport d'amples sectors de les classes populars. Però també haurien de considerar que el partit de n'Hitler era el Nacional-Socialista i no el Conservador, i que l'estructura de producció econòmica alemanya era de les més poderoses del Món. No sé si n'Aznar arribarà a la presidència. No sé si les classes populars castellano-andaluses li donaran el suport. No sé si haurem de viure una desgraciada etapa neo-franquista. En canvi, crec saber que n'Aznar i el seu bufet de missers no disposen de marge de maniobra en comptes d'apuntalar l'Imperi.

La possibilitat que n'Aznar s'instal·li a la Moncloa ens ha de preocupar, certament. Els dissenys de n'Aznar són un perill per a la nació catalana i per a les classes treballadores. En front de l'amenaça, hem de reforçar la nostra resistència contra l'opressió. En aquest sentit, em permetreu un seguit de consideracions que mostrin el poc marge real de maniobra política que té n'Aznar; confii en explicitar uns quants punts sobre la crisi de l'Imperi.

1a. Els estratègies del PP han dissenyat l'últim Aznar *centrista*. Són molt cofois de la seva obra. És tan bo de fer un discurs de missers i costa tan poc! Insisteixen en la bondat del missatge: "En Jose-Mari és centrista!" Però no els és permès de canviar la realitat històrica de l'imperi hispà. Ni la realitat social d'aquest Imperi.

2a. La classe dominant de l'Estat en cap moment ha estat amenaçada pel govern socialista. Els instruments de domini econòmic continua en mans de l'oligarquia de sempre. A què treu cap, doncs, parlar de la "*segunda transición*" per part d'un partit de dretes? Si la classe oligàrquica deté el Poder real, què més vol?

3a. Només té sentit parlar de *segona transición* en boca dels portaveus de les classes populars de Catalunya i Euskadi. Fins i tot els estaments burgesos moderats de Catalunya-Principat demanen "un cop de timó" en el sentit de satisfer les demandes autonòmiques més elementals.

4a. El discurs aznarita és incoherent. Però hi ha realitats més dures que els discursos (aquests, a qualsevol moment, poden esser canviats). L'Europa dels grans gegants industrials i comercials va collant en Felipe González. No s'hi val amb els socis europeus anar a vendre's discursos. S'han de complir els pactes, s'han d'obeir les lleis del mercat.

5a. Davant Europa, en González representa els interessos de l'Imperi. Vol representar la cara "progreßista" del sistema hispà. Quan els dirigents europeus collen el govern espanyol, allò que fan és imposar dates concretes per a liquidació dels privilegis de l'oligarquia hispà; és a dir, els monopolis, els privilegis, la vesània, l'endogàmia, el favoritisme, la corrupció... que són precisament els components inseparables d'aquesta classe social dels oligarques hispans. L'Imperi són ells. Què s'empatollen aquests neo-franquistes quan parlen de la "*segunda transición*"? N'Aznar no pot fer absolutament res per canviar la situació socio-històrica. Les condicions que imposa Europa no són altres que les lleis d'economia de mercat, i n'Aznar no pot anar més enllà que en González: la màquina productiva espanyola -vull dir, de burgesos hispans- és no competitiva; no existeix una burgesia castellano-andalusa industrial moderna. Tant sols podem trobar unes poques grans empreses industrials *privades*; és difícil recordar noms de marques industrials genuïnament hispanes.

6a. Sembla que n'Aznar vol emprar l'arma de l'ultra-nacionalisme hispànic. Haurien dissenyat una estratègia d'exaltació permanent de les masses castellanes i andaluses, especialment canalitzada contra la nostra nació. Com si no estiguéssim ocupats i espoliats, els catalans. Què passa amb el darrer Aznar? Per ventura troba que encara hem d'esser més mal atesos i ha d'esser més feixuga la llosa dels impostos?

7a. A vegades tinc la sensació que n'Aznar i la seva plana major s'han begut el seny. Fan com si no se n'adonessin que els mals d'ara són la conseqüència d'una estructura productiva mal conformada, no homologable amb Europa. Va esser l'oligarquia de l'època d'en Franco la que va construir aquests horribles artefactes productius. I ara se'ls acut proposar el retorn a les caveres franquistes!

Curs de filosofia d'Alliberament, 1994-1995.
Els interessats poden deixar el vostre nom i telèfon a l'atenció d'en Joan Quetgles a aquest número: 72 01 51.

Viajes
Xaloki, s.a.
Maria
José Manuel

S'ARENAL:
M.ª Antonia Salvà, 38
Teléfs. 26 74 50 - 54
Fax 26 90 00

LLUCMAJOR:
Supermercado Prohens
Ronda Migjorn, s/n.
Teléf. 12 01 64

La seva agència de viatges els ofereix les vacances d'estiu:

Illes Canàries des de 34.000 ptes.

Itàlia des de 66.500 ptes.

Madeira des de 59.600 ptes.

Cap d'any a Roma

del 30/12 al 02/01

37.900 ptes.

Cap d'any a Venècia

del 28/12 al 01/01

36.800 ptes.

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos
Tlf.: 20 73 62 (5 línees)
Fax 20 40 29
07003 Ciutat de Mallorca

TENNIS

SON RIGO

Tennis Futbol-sala Hàndbol Petanca Cir. Footing Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66 Sometimes - Palma de Mallorca	Squash Volei Mini golf Tennis Taula Gimnàs

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Contribucions especials

L'Associació de Veïns de Santa Catalina considera que el principal culpable d'aquest impost incoherent i injust anomenat "contribucions especials", és l'anterior equip del govern municipal del PSOE, que fou el que el va implantar de forma antidemocràtica i sense consultar els ciutadans.

El PSOE no es va atrevir, mentre comandava, a passar els rebuts al cobrament d'aquestes contribucions. Va deixar aquesta bomba de rellotgeria a l'actual consistori.

Una de les més greus irregularitats que va cometre l'ajuntament comandat per Ramon Aguiló fou no donar oportunitat als afectats per efectuar al·legacions als projectes abans de començar les obres, tal com ordena la llei (són els casos de Son Espanyolet, Son Cotoneret, Santa Catalina, Gènova, Son Forteza, etc). L'única notificació que reberen els veïns fou la de pagar quan les obres estaven acabades. Això no s'ajustava a dret ja que s'havia d'haver avisat abans de començar les obres de la quota a pagar a cada propietari. D'aquesta manera, el Consistori va infringir la Llei 41/1975, aprovada per RD 3250/1976, article 33, apartat 7, que es refereix als ingressos de les corporacions locals.

Les contribucions especials que s'aplicaren a la majoria de les barriades responien a unes obres que no eren obligatòries, segons la legislació vigent en el moment de la seva aprovació. Així, l'article 25.1 de la Llei 40/1981 estableix que: "Únicament serà obligatòria l'exigència de contribucions especials per obres i serveis de primera instal·lació", i aquest no era el cas de quasi la totalitat de les barriades de Ciutat, on ja hi havia enllumenat, voravies, carrers asfaltats, etc.

Els mòduls foren aplicats per l'equip de Govern municipal del PSOE d'una manera molt bèstia. S'aplicaren per barems de metre lineal de façana. Tenint en compte que el carrer l'empen tot, no és just que les plantes baixes –ocupades la majoria per jubilats– hagin de pagar cent o dues-centes mil pessetes per unes obres que ningú va demanar que es fessin.

Quan s'efectuaren aquestes obres, el Govern Balear concedia subvencions milionàries per contribucions especials a tots els municipis de l'arxipèlag

que ho sol·licitassin. Així ho feren els ajuntaments d'Esporles, Calvià, Maó, Ciutadella, Formentera, etc. L'Ajuntament de Ciutat, comandat pel PSOE –sembla que de manera fatxenda i per interessos polítics que mai s'han atrevit a revelar–, no en va sol·licitar cap, la qual cosa ha anat en contra dels interessos dels veïns.

Segons la llei, els consistoris podran aplicar per contribucions especials un impost que es mourà entre el 10 i el 90% de l'import total de l'obra. Per què l'ajuntament no va posar un 10 o un 15% en lloc d'un abusiu 50%?

L'Associació de Veïns de Santa Catalina ha aconseguit rebaixar el barem del 50 al 25%, demostrant amb arguments irrefutables que teníem raó. *Ningú ens ha regalat res, no fou cap prebenda o qualque cosa per l'estil.* Mai per raons de solidaritat amb l'administració ens negaren a pagar. Des del principi diguérem que volíem pagar just allò que és just.

Més solidària que l'Associació de Veïns de Santa Catalina no n'hi ha cap. La nostra entitat ha aconseguit

obrir un camí legal. A part del Recurs de reposició, adjuntarem l'informe d'un arquitecte i d'un economista en els quals quedava demostrat que les obres ens havien proporcionat més perjudicis que beneficis, cosa que fou comprovat pels serveis tècnics de l'ajuntament.

La nostra associació estava convençuda que guanyariem. Si no ho haguéssim fet, hauríem recorregut a la Sala del Contenciós Administratiu, al Tribunal Constitucional, al Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, al Parlament Espanyol (a través d'un partit polític) i al Defensor del Poble.

Ciutat de Mallorca, la ciutat per on més divises entren a l'Estat espanyol, té molt poques compensacions per part del centralisme de Madrid. En aquest cas, d'injustícia demostrada, el centralisme de Madrid hauria d'haver tingut, a petició de l'Ajuntament de Ciutat, la sensibilitat de pagar l'import total de les contribucions especials de Ciutat. **Pere Felip Buades**

En Mateu Galmés, de Sant Llorenç des Cardassar, és l'autor de tres vídeos amb la tradició, els costums i les feines del camp de la Mallorca d'abans de la mecanització. A la fotografia el veim a l'era, la manera de batre el blat de fa quaranta anys.

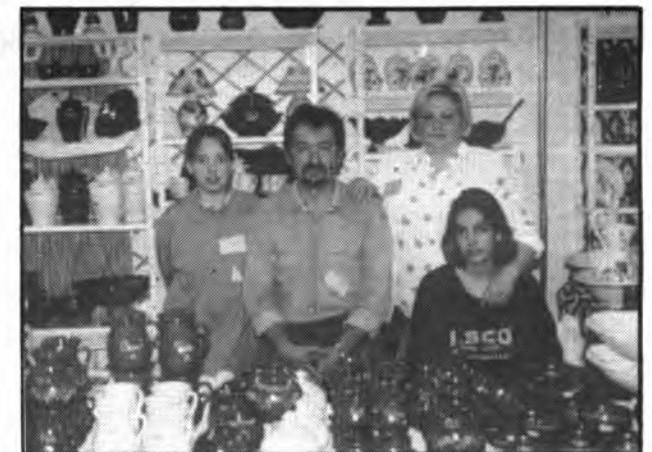

ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

Les mans que curen
Donam massages
biomagnètics a deportistes
C/. Joan Alcover, 10, entresol
Tlf.: 46 44 00. Ciutat de Mallorca

A la fira de Balear, en Lluç Ordines de Lluçmajor va exposar trinxets i eines del món pagès.

La família Amengual de Pòrtol és la propietària de l'Olleria Can Bernadí. Els trobarem a la fira de Balear.

N'Andreu Vikers i na Joana Ametler, que tenen un taller de joguetes a Sencelles, tingueren una parada a Balear, on feren moltes vendes.

N'Antoni Munar i el seu fill Antoni-Josep fan bots mallorquins al seu taller del Molinar. Barques de fusta, molt marineres i segures, ja que és difícil que es calin foc.

Llibreria l'Ull de Vidre: La revolució cultural

Miquel López i Crespi

Per l'any 1966-67 havia conegut en Frederic Suau i la seva muller, n'Adela Caselles, una dona intel·ligent, decidida i valenta com n'he conegut molt poques. No feia gaire que eren casats, i un dia en Pere Noguera, l'actual director teatral, em dugué al pis que la parella tenia al carrer de Joan Crespi. Ben a prop iniciava la carrera de pintor el germà d'en Pere, Biel Noguera, que tenia un petit estudi presidint per una gran foto del President Ho Chi Mihn (era l'època gloriosa de l'equip Crònica, a València, dels primers recitals de la Nova Cançó, de la Revolució Cultural Xinesa). Per cert, a l'estudi d'en Biel Noguera tinguérem les primeres trobades subversives parlant de la Revolució d'Octubre, els crims de la dictadura, Raimon, els murals de Renau, Siqueiros i Diego Rivera. Els grans muralistes mexicans eren els "amors" d'en Biel en aquella conjuntura, quan tots vivíem dia a dia l'heroica resistència del poble del Vietnam contra els nord-americans i l'inici de la gran revolució cultural xinesa. Ara veig com, ja des dels anys seixanta, art i política era, per a molts de nosaltres una mateixa cosa.

No faltava gaire per al maig francès del seixanta-vuit.

En aquells temps, la lluita política —embrionària encara— anava completament lligada als esforços per un redreçament cultural. Política i cultura, com deia abans, eren la mateixa cosa. Per casa de Frederic Suau hi compareixien sovint en Guillem Frontera (que enllestia la novel·la amb què guanyà el premi Ciutat de Palma, "Els Carnissers") i el malaguanyat poeta i cantautor d'Inca, l'entranyable amic Toni Alomar. Toni Alomar era un proletari de la música. Contemporani de Los Penkeniques, Los Brincos, Lone Star, Los Cheyenes, Los Mustangs, abans de dedicar-se un any a la Nova Cançó, conegué, per hotels i sales de festa, l'explotació de propietaris de discoteques i mànagers sense escrúpols. Anà a viure uns anys a Barcelona hi va fer amistat amb Anton Carrera, Pi de la Serra i Raimon, entre d'altres cantautors. Tornà a Mallorca i musicà poemes de Gabriel Ferrater i altres poetes catalans realitzant nombrosos recitals, sempre marginat per la premsa, dominada encara pels "monstres" de la cultura oficial: els Joan Bonet i "Gafim", comissaris "in aeternum", d'ençà la guerra civil.

L'escriptor Antoni Serra, també hi compareixia algunes vegades per la casa d'en Frederic, convertida en un petit Smolni clandestí de la trista i grisa Mallorca de finals dels seixanta.

Ara, Frederic Suau, després de quasi una dècada de silenci s'ha convertit en un famós "guru", un "mèdiu" molt anomenat que té consulta oberta al carrer de Ricardo Ortega, manté diverses seccions astrològiques a un diari i un programa setmanal a la televisió local. Però quan ens coneguérem era l'home que tenia una de les biblioteques particulars de marxisme més ben sortides de ciutat. Les meves primeres lectures de Marx ("El Capital", "El 18 Brumari de Luis Bonaparte", "La Ideologia Alemanya"), les vaig fer amb llibres que em va deixar. Igualment podria dir de l'obra de Lenin o Gramsci. Discutíem "Reforma o Revolució" de Rosa Luxemburg, "L'Imperialisme, fase superior del capitalisme" o "L'Estat i la Revolució", les obres de Lenin editades a l'Editorial "Progreso" de Moscou, i comprades de contraban en un viatge a Londres o París.

En el pis de Joan Crespi —més tard a la caseta que va llogar a Pòrtol— anàrem discutint les nostres primeres provatures literàries —els primerencs llibres de poemes, que, invariablement, anàvem a mostrar a Josep Mª Llompart que treballava, els capvespres, fent de "secretari general" de l'Editorial Moll. Fou en un d'aquells horabaixes plujosos de les darreries del 68 quan s'anà congriant la idea d'intervenir cultu-

ralment (és a dir, políticament) dins la somorta vida illenca mitjançant el muntatge d'una llibreria.

La idea que ens dominava era impulsar la difusió del llibre marxista i també donar suport a fons a la cultura catalana, prioritzant seccions de literatura, poesia i assaig. La intenció era bastir quelcom més que una llibreria. La botiga havia de ser l'excusa davant la Brigada Social i els serveis d'informació de la Guàrdia Civil que ja ens tenia fitxats. El negoci —i el darrer que pensàvem era fer "negoci", amb la cultura— havia de ser una eina de dinamització social, l'estri que ens servís per a anar captant les homes i dones més crítics de la nostra generació per a muntar, posteriorment —si la Brigada Social no ho impedia—, un moviment revolucionari mallorquí, marxista —evident!— i amb forts components nacionalistes. Discutíem Fanon ben a fons! Potser anàvem bastint, sense ser gaire conscients del que fèiem, el primer embrió de partit polític mallorquí d'esquerreres anys abans de la formació del PSI (l'actual PSM). Aleshores, els homes que més endavant formarien el PSI encara estudiaven a la Universitat o simpatitzaven amb el PCE o altres grups esquerrans d'obediència estatal. Em referesc a Antoni Tarabini, Sebastià Serra, Paco Obrador, o el geni de l'oportunisme i el transfuguisme, en Celesti Alomar, que de Bandera Roja pasà al PCE, del PCE al PSI, del PSI a UCD, i així successivament, fins a esdevenir un eficient executiu del govern central.

La idea s'anà congriant i, quan vaig acabar el servei militar, a començament dels anys setanta, inauguràrem la llibreria "l'Ull de Vidre". Record que ens ajudà, aportant quasi tot el fons editorial de l'Editorial "Daedalus", en Bartomeu Barceló. Llibres com "Els mallorquins" de Josep Melià —que un poc abans havíem ajudat a vendre quasi clandestinament—, "L'Islam a les Balears" de Rosselló Bordoy, i molts d'altres, ens serviren per a anar de col·legi en col·legi, de grup cultural en grup cultural, donant a conèixer el projecte que portàvem entre mans. L'arquitecte i decorador suís, Aldo, treballà a fons per a fer de la llibreria un lloc simpàtic i agradable. Començaren les presentacions de llibres compromesos —munió de comunistes i gent de "mal viure"!—. Hi vingueren Pere Quart, Alfonso Sastre, Lidia Falcón i el seu home, un escriptor combatiu molt de moda aleshores, Eliseo Bayo... La llibreria esdevenia, tal com havíem planificat, un eix d'intervenció cabdal. La Social ens vigilava dia i nit. Record que de bon matí, quan obria la tenda, ja els trobava fent guàrdia en els bars dels voltants. En Pere Ríos, que fou el primer a lluitar per a organitzar políticament els estudiants, venia sovint pel local i petàvem la xerrada blasfemant sempre contra la dictadura. A tot això hem d'afegir les exposicions que fèiem als baixos del local. L'equip Crònica, els joves pintors mallorquins i principatins. Anys endavant, quan "l'Ull de Vidre" ja no era a les nostres mans, en Miquel Barceló, mostraria les seves primeres provatures artístiques al local que havíem ajudat a aixecar. Sense adonar-nos-en anàvem unificant literatura, pintura, escultura, en una lluita comuna contra el feixisme que ens oprimia. Defensàvem Brecht, la memòria de Gabriel Alomar i Rosselló-Pòrcel. Giràvem l'esquena a Llorenç Villalonga quan passava davant la tenda. Un escriptor feixista en Villalonga! Havia escrit contra els catalans, la República i el pobre president de la Generalitat, Lluís Companys, afusellat pels falangistes en acabar la guerra. Villalonga havia escrit: "En Mallorca tuvimos que escoger entre los rojos y los azules. Como la mayoría no éramos rojos, fuimos, pues, azules. Yo, también vestí la camisa azul". L'escriptor Jaume Fuster (casat amb la mallorquina Mª Antònia Oliver), director en aquell temps de la

publicació teatral "El Galliner", vingué a parlar-nos dels seus plans. Era una alenada d'aire vital, escoltar les concepcions teatrals d'en Jaume, després d'haver patit anys i més anys l'embrutidora presència del "teatre regional"! Servàvem la memòria de Pere Capellà i ens seduïen les provatures d'Alexandre Ballester, treballant, en solitari a sa Pobla. A tot aquest embalum, i per si encara ens faltava alguna cosa, el desaparegut director del diari "Última Hora", Pepín Tous d'entranyable memòria, ens oferí unes pàgines setmanals al famós periòdic de la seva propietat. Mai no havíem tengut tanta llibertat per a escriure el que volíem! En Frederic s'encarregà de coordinar les pàgines, i el suplement de cultura esdevingué una flama encesa enmig de la tenebror dictatorial. Els primers comentaris sobre l'obra de Gramsci, Marx, Lenin, Mao Zedong, de després de la guerra sortiren a les pàgines de "Última Hora". "El compromís polític de l'escriptor" fou el primer article que vaig signar. Ens semblava tornar al temps de l'Agrupació d'Intel·lectuals Antifeixistes! Recuperar la memòria històrica de l'esquerra, lluitar per la llibertat i el socialisme, era el que impulsava les nostres accions juvenils. Deu anys abans de les conclusions "Per una Cultura Nacional-Popular", defensades pel Congrés de Cultura Catalana de l'any 1976, nosaltres, fidels seguidors de Gramsci, ja ho havíem provat de portar a la pràctica. Per altra banda, Antoni Serra ja feia anys que amb la secció "Màscara" ens havia marcat el camí i, amb les seves compromeses seccions, feia llenya per un altra banda. Ens ajudaren, amb les seves col·laboracions Josep Mª Llompart, Josep Albertí, Damià Ferrà-Ponç, Jaume Pomar, Nicolau Llaneres, Gregori Mir, i molts d'altres. La literatura i el cinema soviètics (Bàbel, Maiakovski, Gorki, Eisenstein, Vèrtov) començaven a ser coneguts pels lectors illencs. Ens seduïen els avantguardistes russos Tiniànov, Xklovski... La "Història de la Revolució Russa" de Trotski esdevenia llibre de capçalera, al costat d'Espriu, Pedroló, Vicent Andrés Estellés o les obres escollides de Che Guevara. Començàvem a conèixer Ferrater, Llompart, i Pere Quart en la poesia. Ens interessaven la Rodoreda, en Pere Calders, l'Avel·lí Artís-Gener i la Maria Aurèlia Capmany. Fèiem el què podíem, amb la disbauxada confiança de repetir, en petita escala, les heroïcitats dels artistes futuristes o els membres del "Proletkult". Potser mai, tan pocs, intentaren abraçar tantes coses.

Ara, vist amb la perspectiva que donen els anys, hom s'adona de l'impacte causat per aquell experiment voluntari. "l'Ull de Vidre" naixia rompent motllos. Els partits de la futura oposició democràtica eren tan embrionaris, tan dèbils, vivien tan amagats a causa de la brutal repressió, que podem dir eren quasi inexistents. Llur activitat "pública" no podia passar d'una pintada ocasional, una reduïda repartida d'octavetes als barris extraradials. El PCE vivia a les catacumbes, i l'esquerra marxista-leninista s'estava formant, precisament mercès, en bona part, al nostre treball. Molts dels polítics que ara viuen com senyors gràcies als impostos i contribucions que pagam, devien anar al col·legi o, els més vells, com Gabriel Cañellas, estudiaven per a ser un bons negociants dins del sistema franquista i no s'els havia passat pel cap lluitar activament en favor de les llibertats democràtiques.

Potser volguérem fer massa coses. L'excessiu voluntarisme ens va fer ensopegar. El cert va ser que tant en Frederic com n'Adela o jo mateix, amb la dèria de portar endavant aquella folla revolució cultural, oblidàrem aspectes essencials de com portar un

31 de desembre: dia nacional de Mallorca, sí; dia de la provocació, no

El 31 de desembre, que és el darrer dia de l'any segons el calendari cristià, els patriotes mallorquins recordarem que un dia com aquest de 1229, un comte sobirà de Barcelona i rei d'Aragó, anomenat Jaume el Conqueridor, deslliurava la nostra roqueta de les urpes de la mitja lluna i la incorporava al si de la pàtria cristiana i catalana. Aquest dia, si Déu vol i la Mare de Déu, retrem homenatge a la memòria del més gran i il·lustre dels monarques catalans que la història del nostre país ha donat i assistirem als actes, tan oficials com reinvidicatius, de la jornada illenca.

Lector i lectora de L'ESTEL de Mallorca, t'ho dic a tu: El 31 de desembre és el dia nacional de Mallorca per la Pàtria dels Països Catalans. Vine, aquest dia, a la plaça de Cort, a retre homenatge a la Senyera, a l'Estendard dels quatre pals de sang i educadament, a l'horabaixa, des del Born fins a arribar al peu de l'estàtua equestre de rei En Jaume, fes sentir la teva veu de mallorquí i mallorquina que vol ésser lliure i no esclau.

Lector i lectora de L'ESTEL de Mallorca, també t'ho dic a tu: El 31 de desembre no és el dia de la provocació. Creu-me, sincerament: No serà pegant una mitja dotzena de crits històrics antimilitaristes que obtindrem més prest la sobirania i la llibertat pàtria que volem i desitjam per a la nostra estimada Mallorca. Tot el contrari.

Mallorquí i mallorquina, celebra el 31 de desembre! Recorda el significat històric i patriòtic d'una data tan

Llibreria l'Ull de Vidre

negoci, i allò, "L'Ull de Vidre", malgrat no ho volguéssim reconèixer, ho era també, un negoci. Un negoci ruïnós, evidentment! Record que només vaig poder aguantar un ritme tan frenètic d'intervenció cultural uns vuit o nou mesos. Vuit o nou mesos sense veure un duro! Tampoc no cobraven en Frederic i n'Adela! Encara no sé com poguérem sobreviure! Potser érem molt joves! Ens bastava un entrepà. Quants "pa amb olis" no menjàrem aquells mesos de disbauxa revolucionària! Però hi havia necessitats urgents. Era urgent pagar el lloguer de les cases on vivíem, la llum, menjar de calent malgrat fos una vegada al mes! Finalment, adolorit, vaig haver d'espavillar-me i anar a la recerca d'un altre treball. En Frederic i n'Adela encara hi continuarem una temporada més. En Josep Vilchez, del PCE, els ajudà una mica quan jo vaig partir. L'experiment restava ferit de mort. La pràctica demostrava que no era possible portar tantes activitats alhora. Un negoci s'ha de cuidar com les ninetes dels ulls, i nosaltres no érem comerciants. Els anys ho han demostrat!

Malgrat la fallida final, reconec que fou una època feliç i corprenedora de la nostra joventut. Cada presentació era, per a nosaltres, un tret al feixisme. Cada exposició d'un artista rupturista envers la concepció de l'art establert, una canonada dirigida contra el cor del feixisme. Cada article escrit a les pàgines del diari "Última Hora" en els anys seixanta, un alè de vida, el fonament d'una nova cultura mallorquina que volíem, "neta, lliure, desvetllada i feliç", com deia el poema de Salvador Espriu. Foren uns anys irrepetibles i mai, mai més, no tornarem a creure amb tanta força en la possibilitat de revolta de la cultura. La nostra concepció, la idea que la vida personal de l'artista, la seva obra d'art, havien de ser una mateixa cosa: una revolta permanent contra la barbàrie capitalista, s'afermà enmig de la lluminària del maig francès i ha continuat fins ara mateix.

La provatura de "L'Ull de Vidre" fracassà en la pràctica, però ben cert que va ser una de les millors càtedres d'art que han existit a Mallorca. I, malgrat plegàrem sense un duro, la riquesa que la utòpica aventura significà per a nosaltres, fou vertaderament incalculable. Tan incalculable que encara vivim d'aquelles rendes.

L'antifranquisme a Mallorca 1950-1970, de M. López Crespi. El Tall Editorial número 18. Ciutat de Mallorca 1994.

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

assenyalada per a les teves arrels. Proclama, ben fort, que vols una Mallorca nostra i no forastera. Ara escolta'm: no et deixis enganyar per aquells que et volen fer caure en el toll de la provocació activa o passiva.

Convé que consti en acta

Déu me guard de la gosadia o atreviment de creure'm l'únic patriota mallorquí en defensa de la catalanitat de la nostra roqueta. No obstant això, a tots aquells i aquelles que tal vegada ho han oblidat o que ho ignoren els recordaré que l'horabaixa del 4 de maig de 1986, a dos quarts de sis o les cinc i mitja que "tanto monta, monta tanto", des d'una llotja de la part esquerra del Teatre Principal —on tenien lloc les sessions de l'àrea de lingüística social del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana— vaig dir el següent:

"Sóc en Jaurés, que era el pseudònim que entre 1968 i 1983 vaig emprar per expressar la meva disconformitat amb el franquisme, col·laborador literari de la premsa, dita a Mallorca, forana, escrivent de cartes al director en temps passat; l'home més lleig de Mallorca i demés illes Balears segons un d'aquells

'il·lustres filòlegs' de l'anomenat 'Círcol Cultural Mallorquí' que dimecres passat (o sia el dia de l'obertura solemne del Congrés) ens obsequiaren a les portes de l'Auditori amb una extraordinària, gegantina i aclaparadora manifestació de tretze individus, els quals —impasible el ademán— protestaven per l'acte, segons ells, imperialista a la nostra roqueta de l'obertura d'aquest II Congrés de la Llengua Catalana. Balears no és Catalunya. Això és cert com també és cert que tampoc l'Argentina i el Perú no són Espanya, però sí són països hispànics.

"Voldria fer patent al senyor Fité (era, crec, el coordinador de l'àrea o almenys de la quarta ponència), qui ha tractat el tema de 'la incidència dels mitjans de comunicació audiovisuals en el procés d'estandardització', del fet vergonyós, existent principalment a la premsa escrita de la Ciutat de Mallorca, on en nom d'un mal entès concepte de la llibertat d'expressió —i quan a nivell científic, escolar o el que vulguin dir sembla prou clara la qüestió—, es publiquen unes cartes i unes polèmiques, damunt la nostra llengua i la seva catalanitat que, com assignatura filològica, no mereixen tan sols l'honor d'un zero per part del professor de gramàtica o del corrector de faltes d'ortografia; però que són, endemés, ofensives i insultants a la nostra dignitat col·lectiva.

"Em sembla que no n'hi ha prou que, de tant en tant, els redactors oficials dels nostres periòdics s'emparin en textos constitucionals (la Constitució dita espanyola de l'any 1978) i estatutaris per afirmar que, gramaticalment i ortogràficament la llengua que parlem mallorquins, menorquins i eivissencs és la mateixa que parlen catalans, valencians, rossellonesos o algueresos i que, el nom científic d'aquesta llengua és el de llengua catalana; però que, en el pla familiar i col·loquial, molts s'aferren al nostre estimat dialecte mallorquí; per tant, és comprensible el recel al nom de català. Quan, precisament, a nivell científic i oficial està reconeguda la denominació de català a la nostra llengua, aquestes cartes i aquestes polèmiques de la cerimònia de la confusió no han d'ésser permeses. Cal que sien foragitades i que es prenguin mesures contundents i que hi hagi una protesta formal de les nostres autoritats acadèmiques.

"Vull aclarir que no sóc d'esquerres com tampoc no renec de la meua ciutadania espanyola ni seré mai dels que criden "Muiria Espanya!"; ara, per damunt tot i malgrat entrebancs i incomprendiments dels uns i dels altres, això sí: Jo estimo la meua terra, la meua gent i la meua avior i estic orgullós de la meua llengua i no

consent veure-la trossejada i, encara menys, insultada i ridiculitzada.

"Visca Mallorca! Visca la llengua catalana!"

Ho subscric ara i sempre

1. Tots els habitants de les Illes Balears en les condicions que la Llei estableix per al seu exercici, tenen dret a fundar una família lliurement, l'estabilitat i consistència de la qual han d'ésser degudament protegides social, econòmica i jurídicament pels poders públics.

2. La família té com una de les seves funcions la transmissió de la vida (no és l'única funció, però sí la més important, agradi o no). Les institucions públiques han de reconèixer la procreació com un bé que ha d'ésser tutelat. La fecunditat biològica queda exclusivament confiada als pares i, des del moment de la concepció, tant la mare com el concebut tenen dret a rebre una assistència adequada en tots els ordres.

3. La pàtria potestat s'exercirà sempre en benefici dels fills. Les administracions públiques ajudaran els pares que ho requereixin en el compliment de les seves obligacions. Les autoritats competents hauran d'intervenir, si és el cas, perquè tots els menors tinguin l'ambient familiar adequat.

4. La família té dret a preservar la seva identitat. Cap família serà objecte d'ingerències arbitràries en la seva vida privada. Les institucions públiques vetllaran davant els agents socials i mitjans de comunicació pel compliment d'aquest dret.

5. Els pares, com a primers i principals educadors, tenen dret d'educar els seus fills d'acord amb el seu sistema de valors ètics, religiosos, culturals i socials. Els poders públics garantirán una educació integral en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals.

6. Es reconeix la importància d'implantar i potenciar les accions que afavoreixin una vertadera cultura familiar i una educació per a la vida en família, incloent l'educació dels pares.

7. La família té el dret a uns ingressos suficients que garanteixin la seva subsistència com unitat econòmica vital. Amb aquest fi, les institucions competents fomentaran la igualtat entre l'home i la dona (i això no ha volgut dir mai canviar els papers) dins la família amb la finalitat d'aconseguir que es comparteixin més plenament les funcions domèstiques i les oportunitats d'ocupació.

Els poders públics desenvoluparan les mesures que facin compatible el dret al treball amb les obligacions que implica la funció paterno-maternal i la vida familiar.

El treball domèstic ha d'ésser reconegut i respectat pel seu valor pels membres de la família i per la societat.

8. La família té dret a accedir a una casa digna en un entorn que en permeti el desenvolupament. Les institucions públiques promouran les condicions pel compliment d'aquest dret.

9. La família té dret a rebre una atenció sanitària que inclogui la prevenció i promoció de la salut, en les diverses etapes i situacions de la vida. Els poders públics arbitrarán les mesures que facin falta per l'efectivitat d'aquest dret.

10. La família té dret al suport i ajudes necessàries per atendre dignament els seus membres, sobretot en els casos de malaltia prolongada, minusvàlues, vellesa i altres situacions de necessitat, conservant sempre que sigui possible la seva unitat.

11. Es reconeix a la família el dret d'associar-se amb la finalitat de participar en els àmbits que puguin afectar el seu benestar i estabilitat. Els poders públics facilitarán la participació de les famílies com element essencial de col·laboració en totes les actuacions que puguin resultar implicades en una adequada política familiar.

Any nou 1995

A tots els lectors de L'ESTEL de Mallorca, tant si sou mascles com femelles, us desitjo un any 1995 ben mallorquí i per tant ben català.

L'independentisme de certa diputada

Hi ha independentistes que et fan posar els pèls de punta, i no pas perquè siguin d'una altra formació política o tinguin diferent ideologia, sinó perquè quan més parlen i actuen més se'ls veu el llautó, i et sents moralment obligat a posar en entredit si el seu sentiment independentista és ver o només resulta una farsa que els permet caçar vots.

Sense anar més lluny, aquest és el cas de la senyora Rahola, que em deixà glaçat quan el propassat 9 d'octubre de 1994 féu unes declaracions a *La Vanguardia*, que tot seguit transcriu: "Yo lucho para que Catalunya tenga el menos estado posible, pero que sea propio". Malament rai quan hom lluita a la vida per obtenir uns mínims. Hi ha algun empresari, botiguer, metge, advocat, que treballi sota aquests paràmetres? Si a la vida li treim la il·lusió que ens reporta el pensar que un dia veurem el nostre somni realitzat, què ens queda? Les clatellades que ens clava Hisenda? El desori produït per tota una colla de polítics corruptes? La panoràmica desoladora que produeixen els nostres boscos cremats?

Amb tot, com pot dir un autèntic independentista que "lluita per tenir el mínim estat possible"? Té esglaons la llibertat? On som ara, al segon? Al tercer? És a partir del desè que començarem a ésser independents? Se'n té o no se'n té, de llibertat. S'és o no s'és una colònia. És posseeix o no és posseeix un estat. Car en aquesta qüestió no hi ha "estats mínims" o "estats màxims". I, en qualsevol cas, caldria que la senyora Rahola ens definís què és per a ella tenir el "màxim d'estat".

Tot plegat fa que em plantegi una altra pregunta: Podria un general dir "jo lluit per obtenir la mínima victòria possible, però que sia meua"? No fóra un despropòsit? Amb una moral de derrota tan aclaparadora podria obtenir un èxit? No pensarien vostès que aquest militar no està preparat per comandar la tropa i caldria que fóra destituït?

Malgrat tot, segurament, molts catalans em replicaran que s'ha d'ésser realista i que Catalunya no té possibilitats d'assolir la independència. I jo, amb rapidesa, els increparia: Quin líder espanyol veuen capaç de treure l'estat d'aquest pou mort en el qual l'han ficat? Si no hi ha ningú amb cara i ulls per fer-ho, què els fa pensar que Espanya és eterna? La fan immortal els vots de Convergència?

Davant aquesta panoràmica, cal ésser objectiu i admetre que per als espanyols nosaltres som els *polacos* i no volen solucions *polacas* a la crisi política que travessa l'*Imperio*. Com a molt volen els nostres cabals, però res més.

D'aquí que, entre el model d'Estat Català que planteja Rahola i la resposta que donà Colom l'1 d'agost de 1992 en una entrevista que li féu la revista *L'ESTEL de Mallorca*: "No era, ni és encara el moment de convocar un plebiscit", tot fa pensar que aquest personal està al servei de l'*Imperio*. Involuntàriament? És possible, però és sabut: "Si no estàs amb mi, estaràs contra mi". I, com deia el professor Carles M. Espinalt: "Ara més que mai, cal que tots els catalans que ens estimem de debò aquesta terra ens unim en un front que reclamem als nostres parlamentaris la convocatòria d'un plebiscit". Hi ha una solució millor que la força dels vots dels catalans per deslliurar aquesta terra de l'atrocinat *Imperio Español*? Així doncs, que els derrotistes, els migrats de cor i els esporuguits es quedin a casa. No cal que ens representin en cap cambra espanyola. I entretant, que s'apliquin aquell consell que un geni català, Antoni Gaudí, donà a Francesc Cambó: "No heu de passar temporades tan llargues a Madrid. Quan fa un màxim de quinze dies que hi sou, heu de tornar ràpidament a Catalunya". I és que la brillant intel·ligència de l'insigne arquitecte el feia creure, amb bon seny, que aquell que volia catalanitzar Espanya, impressionat i guanyat per la fastuositat "imperial", podia acabar espanyolitzant Catalunya. **Antoni Gomis.** *Front pel Plebiscit*

N'Aznar

Es Gall

És una cosa molt porca venir d'amic a linxar... Mira n'Aznar per Mallorca? Amb nostra illa el cul se'n torca, per fer Espanya, n'Aznar.

En González malmetria per suplantar-lo demà; però amb ell sempre s'alia per tenir sobirania sobre el país català.

Ja s'han posat ja d'acord en pro dels governadors! Per a això lluitaran fort que, si no, Espanya és un mort i a la tomba van tots dos.

Per a ell és font de desvaris l'autodeterminació; per això amb els seus rosaris obligà els parlamentaris de Mallorca a votar "no!".

Espanya una i com Castella vol dibuixar ben igual; per això toca una esquella de guerra, quan s'esbadella l'Estat plurinacional.

N'Aznar el tenim a casa. En Cañellas? Dels seus és!, i el té emmarcat dins sa vasa. Si el poble no cau de s'ase, segur que mai serà res.

Amb el PP i en Cañellas un perill tenim a dins. Prest, quan s'obrin les arques, de la por cal rompre anelles, votant partits mallorquins.

A na Caterina Salom i Parets

R. Estarelles
Santa Maria del Camí

No sé per què el Creador, perquè és Ell el qui pot, no premia el bon al·lot, i castiga el pecador.

Dins el jardí de joventut, donant claror i alegria a Santa Maria, una flor hi havia, que gaudia d'aquesta virtut.

Com estrella en el firmament per sa pròpia llum brillava però aquesta apagant-se anava, ja no era tan resplendent.

Guillem Crespi

A vós, senyor director, publicau aquest glosat i m'hauré desgavatxat per expressar ma opinió.

Jo som en Guillem Cremat aquell que escriu pel diari, jo te vull fer un glosari que no serà de picat.

Tot aquest estiu passat jo t'he vist molt pels diaris, foren molts els comentaris que sa premsa ha publicat.

Si tu dius que ets cristià, catòlic i practicant, creu-me que jo molt m'espant perquè et vares escapar.

La Lleï de Déu sols és una que el cristià ha de complir, te vares escapolar i sense dir-ne ni pruna.

Per què vares canviar de luxosa residència?, o fou que la consciència te solia rosegar?

Ai, Déu meu, si és veritat!, pegaràs bona panxada, ben forta és sa murmurada de tot el que han publicat.

Ai, Déu meu, quina vergonya!, el que han televisat, jo t'he vist engrillonat, i el pobler t'han criticat: ja diu que vas ple de ronya.

Jo m'estic tot astorat, tu que eres tan bon al·lot, temorós estic un poc, de veure el que t'ha passat.

A Francesc Berga i Picó

Francesc Berga, què és estat?, que has estat gens polissó que t'han duit a sa presó o es jutge s'ha equivocat?

Francesc Berga i Picó, fou gerent de Brokerval, se'n va duu es capital a una altra nació.

Has de venir a sa Pobla, t'espera en Pep Torrents, i els poblers tots ben contents cantaran aquesta cobla.

Hi seràs ben arribat tot serà festa i goig, i en Llorenç Barra-roig te voldrà abraçar aviat.

Aleshores

Es Canari Ros

Es Canari Ros està com veureu ben espantat, ell també està *assustat* que hi ha qualche espavilat que Espanya vol fer *quebrar*.

Tot anirà malament si tot això no s'atura, crec que és hora de cobrar un poc de coneixement.

Això va a més, i no fos cosa que en Mario Conde i demés ens fotran tots els doblers i pelats tots farem nosa.

Tot ho començà en Boyer que amb la Bella es va posar, per fer caseta an es ca no la va deixar volar i quasi li fa sa pell.

Na Bel podia comprar un animal més petit: un passerell o un ropit que en mà d'obra no surt car.

En Rubio també l'armà, la Rosa que encara és fresc i es polític sempre està portant cunyat o germà, sobretot si hi ha refresc.

Romput es cul an es cosí, s'aigua no s'hi atura més, tothom darrera els doblers, fer partit és un negoci.

Així és com jo veig Espanya, de moment no es compondrà i si impost no vols pagar a viure hauràs d'anar com un gitano a Son Banya.

Moisès, l'alliberador, l'independentista (i II)

L'èxode

Quan Moisès es presentà a conversar amb l'horrorós tirà, ço féu que el superb Dictador s'irritàs més encara, tot i que els seus fetillers, sùmmum de la bruixeria (també al II Reich de Hitler la fetilleria era un esport nacional: els Imperis del Mal xuclen forces a l'ocultisme i les males arts), en sortiren malparats. Com a càstig, endurí la feina de fabricar maons deixant-los sense palla, i molts d'hebreus s'encararen amb Moisès (cosa que era tot just allò que el Faraó pretenia.)

A ca nostra és igual. Quan els catalans hem presentat a Madrid les nostres justes reivindicacions després de tants d'anys d'esclavatge incivil sota el Faraó Franco (qui féu construir als presos republicans una gran "piràmide" a la vall dels Caiguts), tots els esbirros més tronats i els subproductes més imprementables de tants segles d'Inquisició i Imperio (com el neonazi ABC) s'han posat històrics i han volgut enviar-nos a galeres. Sovint les pallisses contra els oprimits semblen no sols inevitables, sinó útils a fi que tothom tingui més clar qui és qui: Déu ens coneix, però cal que ens coneguem nosaltres mateixos!

Però, quan calla l'home para Déu. I JHWH envià deu plagues a l'Imperi del Mal. Enmig del que venia per l'horitzó, ni el Faraó ni els israelites feien cas de Moisès (Ex. 6:12-13), per això JO SÓC ho anà solucionant de manera molt expeditiva. Les deu plagues sols van atacar els egipcis; l'aigua se'ls esdevingué sang, els enviaren granotes, mosquits, tàvecs, després vingué la pesta, úlceres i una pedregada, després llagostes i tenebres i finalment vingué la torna: Tot aquell qui no matàs un xai (Pasqua Jueva) i pintàs la porta de ca seva amb la sang de l'animal, havia de patir la mort del seu primogènit (fou el contrari del que havia fet el Faraó vuitanta anys enrera, genocidi del qual Moisès se n'havia salvat). El cruel dictador egipci tenia el cor endurit i no baixava pas del ruc. I és que el mal governant –com el mal conductor– duu els qui l'acompanyen a la mateixa timba on ell acaba estimbant-se, tan important és saber fer bona tria de qui ha de conduir-nos; i per això és hora de pregar a Déu per la nostra nació, i que ens deslliuri del Falangista del bigoti (i pèl engominat i repentinat) que pretén exercir de nou Faraó a Espanya.

Col·lapsat Egipte pel malastre, el poble esclau pogué marxar amb crits de joia cap a la Terra Promesa. Però encara l'orgullós i malèfic faraó –com quan Gorbachev enviava contra els Països Bàltics els esbirros stalinistes– decidí d'atrapar-los amb la cavalleria. I és que Faraó havia dit a Moisès que no coneixia al déu dels hebreus, i heus ací les conseqüències de tal ceguesa: estava rebent com un gos i no en copsava la causa. Ventura a l'Aznar li passi igual!

Per altre cantó, els col·laboracionistes, com els nostres botifarres domèstics, també seguien fent de les seves. Escriuen els savis d'Israel: *Però no tots els hebreus eren esclaus. Alguns afegien terres a terres, collites a collites, canviaven el coure i les joies; asseguts als jardins amb fonts d'aigua, a sales amb imatges pintades a les parets, tenien per amics els fills d'Egipte: igual que ells, anaven amb les cames i els muscles nus, la carn maquillada; i, com ells, en comptes de dir-se Phanuel o Daniel o Ossiel, es deien Metis, Tetis o Athonis. El més ric; Koratx, fill d'Izhar, anomenat Koractis pels egipcis, tenia les claus del tresor del Faraó. Però la seva riquesa era ben distinta de la que en un altre temps tingué en Josep, car Josep tenia compte amb tothom, mentre que Koratx només en tenia d'ell mateix; i quan Josep passava, les filles de reis li llançaven anells de les finestres estant, i collars, però quan passava Koratx, els fills dels pobres al carrer es tornaven per escopir. Quan els hebreus amb el cor egipci van escoltar el desig de Moisès i l'esperança dels seus germans, es van omplir d'una gran por. I Koratx enviava, com emissari, entre els esclaus de Gosén, en Datan, qui mormolava a llurs oïdes: "Per que marxau? Koratx té el poder del Faraó, ell us farà*

més lleugera la servitud."

Heus ací el miratge del poder polític, sempre ple de paranys i estira-arronses, contraposat al poder de Déu. Un poder polític opressor que vol maquillar-se i semblar còmode, pragmàtic, trivial. Quantes voltes no hem escoltat els catalans aquest missatge fals per embolicar-nos la troca. Els aforasterats, els acastellats, els col·laboracionistes dels nazis pepers, els de cor castellà, se la saben llarga, perquè han estat ensinistrats i pagats per fer mangarrufes. Només pensen en guanys fàcils i amorals, i estan en plena decadència, en el bassal de la corrupció polític-econòmica que és l'Espanya post-franquista. No van torcar la pols franquista, han deixat córrer l'aigua de les lleis formalment democràtiques i el resultat ha estat un gran toll pudent d'on han sortit fins i tot algunes mòmies feixistes que volen tornar a tirarnitzar-nos.

En moments difícils aquests cants de sirena dels còmodes i botifarres desorienten molta gent. Quan els hebreus van veure tant de cavall i aparell d'armes perseguint-los, com que només havien picat pedra, quedaren corpesos de temor i es revoltaren contra Moisès.

Però si miram devers Déu, Ell ajuda. Aleshores la Bíblia narra la cosa més extraordinària: *Repartint les seves energies, per una banda amb crits i mots encoratjava els israelites i els exhortava a tenir bona esperança; per altra, en el seu interior presentava a Jahvè la seva súplica en favor dels qui es trobaven en dificultat. Aleshores Moisès, impulsat per la força de Déu, acomplí la gesta més increïble de totes: s'acostà a la riba, copejà la mar amb el seu bastó, i la mar, amb aquell cop, s'esguerrà; i com si es tractàs d'un vidre que es trenca començant d'una punta i s'esberla en línia recta fins a l'altra banda, així tota la superfície d'aquella mar es trencà... (Vida de Moisès, Gregori de Niça, s.IV) I travessaren a peu eixut els abismes del mar, entre muralles d'aigua semblantment solidificada.*

Quan el Faraó i el seu exèrcit es precipitaren –amb plena confiança en llurs armes amb les quals tant segles havien mantingut un Imperi terrorista– per aquell nou camí de la mar, les aigües tornaren a ajuntar-se i la mar va refluir, tot engolint la flor del militarisme imperial. Els alliberats, tot i que encara sense una clara consciència nacional ni espiritual, cantaren un gran càntic de victòria al Déu de la Llibertat i la Justícia que havia protegit la vida menyspreada d'uns maulets desarmats, tot ofegant el tirà botifler podrit d'or, ginyes, armes i bruixeries.

Déu no implora la nostra comprensió: no li cal, car Ell és l'existir absolut, la gaubança absoluta i l'amor arrabassador, que cantava el feliç mallorquí de la barba florida. Però és benigne i quan, després de molts desastres i decepcions, ens dignam a invocar-lo, no es fa l'orgullós ni el desentès, si el cercam de tot cor, com escrigué Ausiàs March: *Preau-me./Qui en Temps Antic preàveu... tornau-vos lla, on de primer estàveu.* Talment ens crida Déu als catalans, com traient els nostres clàssics de llur tombes. Déu aglutinà a través de Sa Llei (i, quan vingué el Messies amb la seva gràcia). Només Déu allibera de l'esclavatge (faraó, símbol de l'opressió i de Satanàs) i de ses arrels espirituals (fatalisme, individualisme, insolidaritat, anòmia, pecat, percepció falsa de la realitat).

*Has cridat quan et veies oprimit,
t'he salvat, t'he respost
en el tro misteriós,
t'he provat a les Fonts de Meribà...
No tinguis pas deus estranys.
Tant de bo que mon poble
m'escoltàs i seguís mos camins.
En un instant serien vençuts
els enemics, giraria la mà
contra els qui l'oprimeixen. (Psalm 81:8-15)*
Si el poble no s'adreça, els faraons són l'espasa de Déu.

Israel al desert del Sinaí, cap a la Terra Promesa

Les primeres dificultats foren el menjar i el beure. Un fust llançat per Moisès tornà dolces les aigües amargues de Moriah, i Jahvè els envià el manà (que en hebreu significa "Què és això?"), un aliment tan menjívola com misteriós: plovia del cel com una rosada, com en uns grumolls de glaç arrodonit com la llavor del coriandre. El manà fou un pa de justícia, precursor del comunisme de béns practicat a l'Església Apostòlica de Jerusalem: la seva collita quedava mesurada per la necessitat de cadascú, talment que ni el més capaç en tenia més ni menys que el feble. Cada u en recollia per una sola diada, després el manà ja es cucava; però tothom s'havia de llevar d'hora per poder collir-lo, així els indolents i malfeiners havien d'espavilar-se; ja a la Terra Promesa, en guardaren una mica dins l'Arca de l'Aliança.

Déu podria haver dut el seu poble directament a la Terra Promesa, Però no estaven preparats, sobretot la gent gran s'enyorava de les olles i la carn d'Egipte, i Jo Sóc se'n fartà, i esperà tota una generació fins que moriren molts de vellards i enyoradissos, i el jovent s'educàs millor en la disciplina del Desert per poder crear un Estat d'Israel amb terra bona.

Talment els catalans patirem 40 anys de franquisme (1936-76) i sembla que ara en pertocarà patir 40 anys més de postfranquisme, tal com els israelites vagaren pel desert sense rumb clar, car el nacionalisme català no té llei clara, creu que l'home (en la versió de cultura panxacontenta) és el melic del món, i de Déu no en vol saber gaire, atabalats, diuen, per tantes sectes i religions estranyes.

Pere Marc, parent d'Ausiàs, escrivia en el segle XIV, en plena glòria de la nació catalana:

*Siam senyors, que Déu ho ha permès,
i no posem ço que és arrera avant,
que el món és fet per al nostre comand
i nós de Déu, qui factor de tots és.
Doncs, cal deixar tot rebel·lia
de cobejar i de mal fer i dir;
pensam totstamps que havem de morir
i no vullam res que de pecat sia*

Molt distint d'allò que ara diuen els nostres intel·lectuals i partits, que encara estan pensant volterianament, ancorats sovint en els anys 60-70, incapaços d'aportar res substancialment de nou. Som una nació trencadissa, sense Llei, ni muralles de defensa. *Tocau el corn a Sió, dau l'alarma damunt ma Muntanya Santa! Tots els del país tremolen, car és vingut un poble nombrós i fort (Joel 2:1).* Són els forasters.

Si la nostra Terra Promesa fos un poble català autodesvetllat, capaç de crear un Estat Català, des de la Llei, la solidaritat, l'autoorganització. Si una nació viu en la sensualitat i el consumisme descontrolat, no podran copsar bé la humilitat, l'autodisciplina i la veritat. Com Pilat, diran: *I què és la veritat?* (Joan 18:38). *Els clavau cops, i no se'n senten, els esclafau i no volen escarmentar, s'han fet una cara més dura que un roc, no es volen convertir! Jo em deia: Deu ser només la plebs que fa bajanades, car no coneixen el camí de Jahvè, el dret de llur Déu. Aniré doncs a trobar els grans i els parlaré; ells sí que coneixen el camí de Jahvè, la Justícia de llur Déu. Però ells, tots havien trencat el jou, havien romput els eixanguers! Els atacarà el lleó de la selva, el llop de les estepes!*

La pantera els assaltarà, a l'aguait davant totes llurs ciutats... (Jeremies 5:3-6). Els he ventats... els he deixats sense fills (som el poble amb menys fills de la història), he destruït el meu poble perquè no canviaven de capteniment. (Jer. 15:7). Així parla Jahvè: Si tornes a mi, et deix tornar... si extreus allò que és preciós d'allò vil, seràs com ma boca (ells hauran de girar cap a tu, però tu no t'hauràs pas de girar cap a ells). Aleshores faré de tu, per a aquest poble, una muralla

Més sobre el Sudan: crucifixions de cristians

Com en l'època de Neró, al Sudan, ara mateix, els integristes islàmics torturen, fan esclaus i crucifiquen cristians, tot ben enmig d'un gran reviscolament cristià.

De tots els països on més domina l'Islam, el Sudan és on més gent es converteix al Crist. L'any passat sis-centes mil persones veieren el film *Jesús*, presentat pels mateixos cristians sudanesos. Enguany s'hi han fundat vint-i-vuit noves comunitats, amb vora de sis mil conversions a la ciutat de Renk.

El pastor Matta Boush, alliberat el darrer any després de passar-ne vuit empresonat, és el responsable de vuit comunitats.

A Renk, dos delegats humanitaris irlandesos han estat empresonats per donar menjar a un camp de refugiats. Els acusen de proselitisme i tota l'organització ha estat expulsada. Els han confiscat dos cotxes, un generador, etc, i ho han donat a una obra humanitària islàmica que no distribueix menjar més que als musulmans o als qui accepten de fer-s'hi.

Terrorisme d'estat

El règim integrista del Sudan és dels més medievals i retrògrads de tot el món. Sudan és la seu dels congressos integristes i terroristes dels sectors més reaccionaris, intolerants i xenòfobs de l'Islam. Es troba catalogat com a violador sistemàtic de tots els drets humans i el país del món on l'esclavisme és més viu encara. L'administració nord-americana el té catalogat com a *estat terrorista*, tot i que no hi fa res.

Hassan Turabi és el cap d'estat sudanès. Des de fa més de deu anys es dedica al genocidi contra el sud negre (cristià i animista) i a l'extermini de tot allò no musulmà. Segons aquest Neró modern, la revolta del sud del Sudan és l'únic obstacle que impedeix l'extensió de l'Islam pertot l'Àfrica.

Crucifixions i islamització

En alguns països islàmics, com la pro-occidental Aràbia Saudita o l'anti-occidental Sudan, una modalitat corrent de la pena de mort és, encara, la crucifixió. És curiós que molts d'humanistes i es-

querrans occidentals no acabin de veure clar el greu perill medievalitzant que, de fet, és l'Islam, una religió que mai no ha engendrat cap vertadera democràcia moderna. Són cegueses frapants en gent teòricament tan sensible i culta.

El passat 7 de juliol, a Akon (Sudan del sud), el pastor anglicà Aron fou crucificat amb dos cristians més. A l'agost, dos cristians més han estat també condemnats a morir crucificats.

Abdulhi Jussif, de 65 anys, i Mahanma Mohammed, de 43, vénen de la vila de Nafi (muntanyes de Núbia). És una regió on la islamització és duta de manera especialment brutal. Les viles cristianes són bombardejades i assolades, la gent és caçada i venuda com a esclaus o tractada com els jueus i polonesos pels nazis. Colons musulmans del nord hi vénen a instal·lar-se al seu lloc. Els habitants de Nafi són de la tribu Hawarabi, considerats com a *àrabs* pel govern: no són pas caçats però són obligats a ésser musulmans.

Crit de socors des del Sahara Occidental

Potser perquè sabien que el nostre poble sempre ha hagut de lluitar per conservar la identitat i això ens fa més capaços de comprendre els pobles que es troben en una situació semblant, el cas és que tres saharians van sol·licitar una entrevista a l'ACAT. Eren Bachir Ahmed, delegat del Front Polisari a Catalunya i Balears, dues dones saharianes i una al·lota que els acompanyava.

Ens digueren que venien per indicació del P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat. El motiu de la visita era fer-nos conèixer la greu situació que viu el Sahara Occidental, des de l'octubre de 1975, en què tingué lloc l'ocupació militar d'aquell territori pel Marroc, ocupació que actualment encara continua i que ha provocat greus violacions dels Drets Humans, com és ara: la destrucció total d'algunes ciutats, trasllat forçós de poblacions del camp cap a ciutats costaneres, matança de ramats, confiscació de bens, bombardejors que produïren centenars de víctimes... Milers de refugiats, sostinguts pel Front Polisari, van ser acollits a Algèria, on s'han instal·lat en campaments. Els habitants que han restat en zones ocupades són víctimes d'arrestos arbitraris, interrogatoris, tortures, segrestaments... Fins i tot els és prohibit identificar-se com a saharians. De tot això, n'han donat testimoniatge antics desapareguts que han recobrat la llibertat, gràcies a la pressió internacional, després de quinze anys de detenció arbitrària.

Els saharians ens varen contar llur pròpia història: Fatimetu Abdalahe va ser torturada, arran d'un interrogatori que li van fer sobre política quan era molt jove i no en sabia res. Momma Sidi va ser considerada desapareguda durant dotze anys i encara no sap res del seu marit ni dels fills. Totes dues afirmaven que el que fa el Marroc amb el Sahara Occidental és un veritable genocidi.

Els nostres visitants ens van deixar un dossier completíssim on contenen alguns testimoniatges de les esmentades violacions, una llista dels 256 desapareguts, una altra de 58 persones que se sap que han mort i als familiars dels quals els és negat el lliurament dels cossos i el certificat de defunció i, encara, una altra amb els noms de 310 persones que foren alliberades, però que continuen sotmeses a control i tenen amenaçada la pròpia vida i la de llurs familiars.

Tal com ens van demanar, hem escrit, denunciant i lamentant la situació del poble saharià, al rei Hassan II, del Marroc, a l'ambaixada del Marroc a Madrid i al Consolat marroquí a Barcelona, i hem enviat còpia del dossier esmentat a l'ACAT i a Amnistia Internacional. Per ara no hem obtingut cap resposta ni sabem que s'hagi fet cap altre gestió. **Maria del Carmel Castellana, OSB**

Moisès, l'alliberador, l'independentista (i II)

inexpugnable, i quan et faran la guerra, no et podran vèncer. Perquè jo estic amb tu, per socórrer-te i alliberar-te... i et rescataré de la mà dels dolents, de la grapa dels dèspotes (Jer. 15:19-21). I quanta falta ens fa que Déu humiliï la prepotència hispànica i ens deslliuri de la grapa d'aquest aprenent de dèspota que és el Peticabdill del PPI

Que ells canviïn de llengua i nosaltres no.

E quan vim nostra senyera sus en la torre, descavalcam del cavall, e endreçam-nos vers Orient, e ploram de nostres ulls, e besam la terra per la gran mercè que Déus nos havia feta, diu el cronista del rei En Jaume quan entraren a València, presa als musulmans. Jaume s'hi endreçà vers Jerusalem (Orient), on nostre Senyor morí i ressuscità i ha de tornar, i donà gràcies al Propietari de la Terra (heus ací el secret: saber Qui és el Propietari, nosaltres sols som allotjats dels Països Catalans). Déu ens ha dat els seus models, el seu llibre d'instruccions (del fabricant, diríem). Si volem que la cosa rutlli, cal seguir-les i no pas fer experiments absurds (antropocèntrics), per més lògics que d'entrada ens semblin. Mentrestant, vagarem pel Desert dels malsons espanyols i els seus Freddy-Krúgers.

La humilitat aconduïx a la glòria. (Proverbis 15:33). Qui vol ser fort, de la carn es despulla. (Ausiàs March). **Ricard Colom**

Psalm per demanar pacte al Senyor dels exèrcits contra l'ocupació espanyola

Guiau-me pel camí dels Manaments, que jo me l'estim de debò.
Inclinau mon cor al vostre pacte, feu que no em deixi subornar.
Apartau mos ulls dels qui són no-res; Vostre camí (Jesucrist) em darà vida.
Compliu amb mi, servent vostre, la vostra promesa, i jo us seré fidel.
Allunyau les burles que jo em tem...
Dau-me la vida, Vós que sou just.
Que ploguin les mercès vostres, Senyor, salvau-me, com havieu promès, que pugui respondre als qui es burlen de mi: "Jo confii en Sa Paraula".
Quan els altius es reien tant de mi, no em decantava de la vostra Llei...
M'encenc d'indignació contra els injusts veig que abandonen la Llei.
Els paranyes dels injustos m'envolten, però jo no oblid la vostra Llei.
A mitjanit em lleu a lloar-vos... m'unesc a tots els fidels...
Senyor, la terra és plena de l'amor vostre, com vós, Senyor, vau prometre.
Dau-me enteniment i bon sentit...
Abans de patir tant, vivia esgarriat, però ara tenc present les promeses.
Vós sou bo, feu el bé...
No curen de res els remeis dels superbs... llurs cors s'han endurit, són insensibles, però jo trob en Vostra Llei la meua delícia.
M'ha fet bé haver sofert tantes penes: així he après vostres decrets.
M'estim més la Llei que us ix dels llavis, que mil monedes d'or i argent.
Que es confonguin els altius d'oprimir-me injustament...
Que es posin a favor meua els fidels, els qui coneixen el vostre pacte.
Si guard del tot els vostres decrets, no quedaré confós.
Em sent defallir de tant esperar la salvació... els meus ulls es cansen, i exclam: "Quan vindreu a conhortar-me?"
Quan fareu justícia dels qui em persegueixen? Han estat a punt d'esborrar-me de la terra, ...per l'amor que em teniu, salvau-me...
Si en la Llei no hagués trobat la delícia, m'haurien aclaparat tantes penes.
Els injusts esperen l'ocasió de perdre'm, i jo mir d'entendre el vostre pacte.

La més perfecta cosa té límits, però els vostres manaments són immensos... em fan més assenyat que no l'enemic... el seny em ve dels vostres preceptes; per això detest els camins d'engany.
Que vostra promesa guardi mes passes, que no sia mai esclau de males arts.
Alliberau-me de les violències dels homes que pugui guardar vostres preceptes.
Deixau-me veure la claror de vostre esguard, ...torrents de llàgrimes ixen de mos ulls, quan pens que la Llei no es guarda.
Em desplau la gent de doble vida... allunyau-vos de mi, malfactors...
Aguanta'm i seré salvat, vull fixar-me sempre en els teus decrets.
Tu desaproves qui se t'allunya enganyat per la pròpia astúcia.
per menut i menyspreat que jo sia, no m'oblid dels vostres preceptes.
Quan em trobava en perill i dissort, em feien feliç els vostres pactes seran sempre justos, feu-me'n entenedor, i viuré.
(Psalm 118-119)

Genocidi contra la nació catalana (I)

(Textos que ho demostren)

Extret del llibre de Josep Benet Catalunya Sota el franquisme

El falangista català Josep Maria Fontana i Tarrats confessà que a la zona franquista hi havia "el criterio de algunos reyezuelos de taifa que pretendían poco menos que una guerra total contra Cataluña", que els catalans que cercaven refugi en aquella zona, fins i tot els qui es presentaven voluntaris per esser enrolats a les columnes de *Falange Española* i de las JONS, en la realitat "solo nos admitían como unos quislings".

El falangista Máximo García Venero explica que durant la guerra d'Espanya, a la zona franquista, "podía oírse con frecuencia en ciertos medios la afirmación de que Cataluña debería ser sembrada de sal".

El dirigent i historiador carlí, Jaime del Burgo, capità de requetés de Navarra, conta que en arribar les forces franquistes davant la ciutat de Guernika, gairebé tota destruïda per l'aviació feixista, digué a un tinent coronel d'artilleria que l'acompanyava, espanyol, no navarrès:

— ¿Era necesario hacer esto?

Me contestó con inusitada violencia:

— Esto hay que hacer con todo Vizcaya i con todo Cataluña.

Le miré perplejo i le hice repetir la frase. Lo hizo com más violencia todavía."

El cronista de guerra més important de la zona franquista, El Tebib Arrumi, aporta el seu testimoni, que coincideix amb les anteriors afirmacions. Així en un article publicat pocs dies després de l'ocupació de Barcelona per les forces del general Franco, aquest cronista de guerra sota el títol *El dolor purifica*, els mots següents: "Yo lo llevaba fijo en mi mente el día 26 cuando con las tropas de Juan Bautista me metía en el Tibidabo, en Pedralbes. No quería hacerme ilusiones. Estan vencidos i soportarán, porque son gente despierta, su derrota i nuestro triunfo; pero, ¿convencidos?... ¡ah! eso ya es más difícil. Quizás imposible. Barcelona seguirá siendo el "Garbanzo negro" de la olla nacional. Por lo menos durante un par de generaciones.

Al enjuiciar el problema catalán del presente y del porvenir, no era ciertamente de los más pesimistas. Yo he oído a más de una persona de claro juicio i de temple sereno propugnar la conveniencia de un castigo bíblico (Sodoma i Gomorra) para purificar la ciudad roja, la sede del anarquismo y separatismo, y como único remedio para extirpar esos dos cánceres".

L'anterior expressió, *El dolor purifica*, que dóna títol a l'article d'El Tebib Arrumi que acabam de transcriure hom el troba en altres articles publicats a la zona franquista que tracten de Catalunya. Per exemple, en un article del director del diari *El Norte de Castilla*, de Valladolid, Francisco de Cossio, titulat "Tierra Catalana", publicat en penetrar les tropes franquistes per primera vegada en territori català, on es diu: "El loco por la pena es cuerdo, y así, por la pena, ha de volverse cuerda Cataluña".

Aquestes expressions, a mesura que les tropes franquistes anaven ocupant territori català, eren substituïdes per l'avertiment que si Catalunya tornava a reincidir en les seves pretensions contra "la unidad de España", seria destruïda totalment.

Per exemple, el 21 d'abril de 1938, pocs dies després de l'ocupació de la ciutat de Lleida per les forces franquistes, tingué lloc a Saragossa una gran concentració falangista, presidida pel mateix general Franco, en commemoració del decret d'unió de *Falange Española Tradicionalista* i de las JONS amb el Tradicionalisme. En aquest acte, el *Consejero Nacional de FET y de las JONS* i *Jefe del Servicio Nacional de Propaganda*, José Antonio Giménez Arnau, pronuncià un discurs al qual pertanyen els paràgrafs següents: "Dejadlos que ladren, y nosotros sigamos adelante por el camino de la unidad. De la unidad fecunda que,

tras darnos los hombres unidos, nos da unidas las tierras de la periferia traidoras un día a los destinos de España."

"Nosotros tenemos de decir aquí que a estas tierras dirigimos nuestro mejor saludo; son las tierras rojas que regaron con sangre nuestros mejores; són los hijos pródigos para los que estamos dispuestos a sacrificar los mejores terneros para recibirlos".

"Pero una advertencia. Se acabó esta conducta, se acabó la traición. Porque nosotros preferiríamos ver a estas tierras pulverizadas antes que verlas otra vez en contra de los sagrados destinos de España".

Manifestacions diverses de catalanofòbia. La persecució contra l'idioma català a la zona franquista, no catalana, durant la guerra

L'odi contra Catalunya, a la zona franquista, durant la guerra d'Espanya, no solament es manifestà en discursos, articles de premsa, llibres i al·locucions radiofòniques. També es traduí en altres accions molt diverses i concretes. L'antic secretari judicial de Burgos, Antonio Ruiz Vilaplana, va escriure: "El rancor vers tot allò català es manifesta en detalls verament ridículs. Els hotels i botigues que ostentaven un títol i rètol de "Catalunya", "Barcelona" o alguna cosa semblant han estat trencats o prudentment substituïts.

"Com a cas peregrí i revelador, citaré el de l'antic Hotel Sabadell a Burgos, la xapa-rètol del qual ha estat coberta, ocultant aquest nom: i s'esdevé que el nom s'originava, no per relació amb la ciutat, sinó perquè el propietari es diu Just Sabadell. Aquest home, empès per l'ambient, ha renunciat al seu cognom per la seva analogia amb la industriosa ciutat catalana.

A Saragossa, en un gran edifici de la plaça principal, hi havia instal·lada la societat d'assegurances "La Catalana"; doncs bé, el rètol ha estat destrossat i una enorme badera bicolor cobreix la mostra de tal acte de barbàrie.

"Així per tota la zona; són detalls ridículs i mesquins però reveladors d'un estat de catalanofòbia alimentada pels dirigents sobre gent impressionable".

Aquesta catalanofòbia era atida, com suara hem vist, des de la premsa, el llibre i la ràdio franquistes. La guerra a la zona franquista era presentada com una guerra nacional espanyola de conquesta contra Catalunya. Per això, en les planes d'aquella premsa, per exemple a les del diari *ABC* de Sevilla, hom pot llegir titulars com el següent: "Una columna catalana, destrozada per las fuerzas espanyolas de Huesca".

Tanmateix, la catalanofòbia es revelà particularment virulenta en la persecució aferriada contra l'idioma català, en la mateixa zona franquista no catalana.

Les víctimes d'aquesta persecució, com és natural, eren precisament els catalans fugitius de la zona republicana que s'havien refugiat a la zona franquista.

Aquests refugiats catalans, en acostar-se a la frontera de la zona franquista procedents de França, trobaven a la duana d'Irun un cartell que els advertia: "Si eres español, habla español".

La col·locació d'aquest cartell provocà un comentari molt favorable del setmanari *Domingo*, que deia així:

"EN LA ADUANA DE IRUN

"En la aduana de Irun se ha colgado un letrero que vamos a reproducir aquí: Dice sencillamente esto "Español, habla Español.

"Perfectamente.

"Nos parece muy oportuno el consejo. Todas las monsergas de sanos regionalismos pueden degenerar en actos criminales como los cometidos por los separatistas vascos i catalanes.

"Y degeneran casi siempre.

"Español, habla en español. Que a los demás españoles aunque a veces per cortesía lo disimulemos, no nos hace la mas mínima gracia oír hablar en dialecto.

"El letrero de la aduana de Irun podía colocarse en todas las ciudades de la España liberada. Con que no se hable un dialecto cualquiera no se pierde absolutamente nada. Con que no se hable español, se pierde mucho. Por lo menos en el concepto de los españoles que lo escuchan".

També a la frontera, a l'hotel Fuenterrabia, dedicat a acollir els refugiats que arribaven a la zona franquista, procedents de França, les autoritats d'aquesta zona hi col·locaren un cartell semblant. Heus ací com el fet era comentat pel mateix periòdic:

"LOS ESPAÑOLES QUE HABLEN ESPAÑOL

"En la sala de espera del hotel de inmigrados de Fuenterrabia han colocado un letrero parecido al de la Aduana de Irun, pero todavía más expresivo i contundente.

"En el se advierte a los españoles de la obligación en que se encuentran de hablar español.

"Sana y noble advertencia.

"Con los dialectitos, que al fin i al cabo son como verrugas que les salen al idioma, se había estado haciendo un juego demasiado peligroso para que en la España Nacional puedan ser oídos con simpatía.

"Claro que algunos de los refugiados llegarán con la costumbre de hablar su dialecto. Es de esa mala costumbre de la que quisieramos ver limpios a los buenos españoles.

"Ni cerrar el puño ni hablar otro idioma que no fuera el español. Una cosa i otra nos ha costado bastante sangre para que no las pongamos juntas, como juntos iban los marxistas con la tribu cobarde y abyecta de los separatistas vasco, y como van todavía en Cataluña ambas tendencias antiespañolas."

A Valladolid

No sols era el fet de parlar en català, el que provocava reaccions contràries a la zona dominada pel general Franco. També el simple fet de parlar en castellà, amb accent català, provocava incidents.

Pedro Lain Entralgo, recentement, després de recordar que a la zona franquista "estaban entonces tan crispadas, tan endurecidas, tan agresivas las cosas, no ya frente al catalanismo, sino frente a todo lo que fuese catalán, empezando per el idioma", conta el següent fet: "Yo recuerdo que estaba en Valladolid, en el año 36, y apareció un señor catalán de derechas. Este señor empezó a hablar en castellano, però con acento catalán en un bar. ¿La que se armó cuando le notaron el acento catalán! El hombre decía: "Pero soy de derechas: soy del Instituto de San Isidro", que era una organización agraria de derechas. Este señor no pudo hacer otra cosa que irse de allí."

A San Sebastián

Fou a San Sebastián on, a causa del major nombre de catalans refugiats, la campanya contra la llengua catalana fou més vista i sorollosa. A partir dels mesos de març i abril de 1937, al diari falangista d'aquella ciutat, *Unidad*, començaren a aparèixer notes i articles en contra de l'ús públic de l'idioma català, al costat de comentaris que es referien al comportament dels catalans refugiats, Heus ací unes notes aparegudes, en requadre, a la primera plana del diari.

Entrevista amb Joaquín Rabasco

Joaquín Rabasco Ferreira, president de l'Associació Social Independent i regidor a Lluçmajor, ens rep al seu despatx de la seu del partit, on li feim unes preguntes per als lectors de L'ESTEL de Mallorca.

– Senyor Rabasco, darrerament hi ha hagut una polèmica molt forta entre vosaltres i la revista S'Unió de s'Arenal.

– Personalmente no estoy muy contento con la actitud que la dirección de esta revista ha tomado en contra de nuestro partido y concretamente en contra de mi persona. Esta revista ha hecho un ataque frontal contra la imagen de una agrupación independiente que, creo, viene dirigida por las altas esferas del Partido Popular. También ha influido el hecho de que el director de esa revista nos propuso que nuestros afiliados pusieran publicidad en su revista a lo que nosotros nos negamos, de aquí su venganza. De todas maneras el asunto está en los juzgados.

– El senyor Ferré, delegat del batle de Lluçmajor a s'Arenal ens deia l'altre dia que va deixar ASI perquè el vostre partit ha traspassat les fronteres de Lluçmajor i ara teniu agrupacions a Ciutat, Calvià, Inca, Manacor, Felanitx, Alcúdia...

– El señor Ferré está mintiendo, como ha estado mintiendo los últimos tres años. El señor Ferré nos ha traicionado, mejor dicho ha traicionado a su pueblo, a los que le votaron, a los amigos que han confiado en él y ha traicionado el futuro del pueblo de Lluçmajor. Nosotros, como partido, podemos ir adonde creamos conveniente, lo que nunca hemos hecho es abandonar al Arenal, de hecho, la sede central del partido está en el Arenal, el presidente federal está en el Arenal y nosotros estamos trabajando por el Arenal, lo que pasa es que el señor Ferré tiene que cubrirse de alguna forma la mala actuación que ha tenido.

– “Juntos hacemos Pueblo”, aquest és el lema del

vostra partit, però, quin poble voleu. Un poble mallorquí separat d'un altre poble foraster, o voleu un poble mallorquí on els forasters hi estiguin integrats amb la mateixa llengua i els mateixos costums mallorquins.

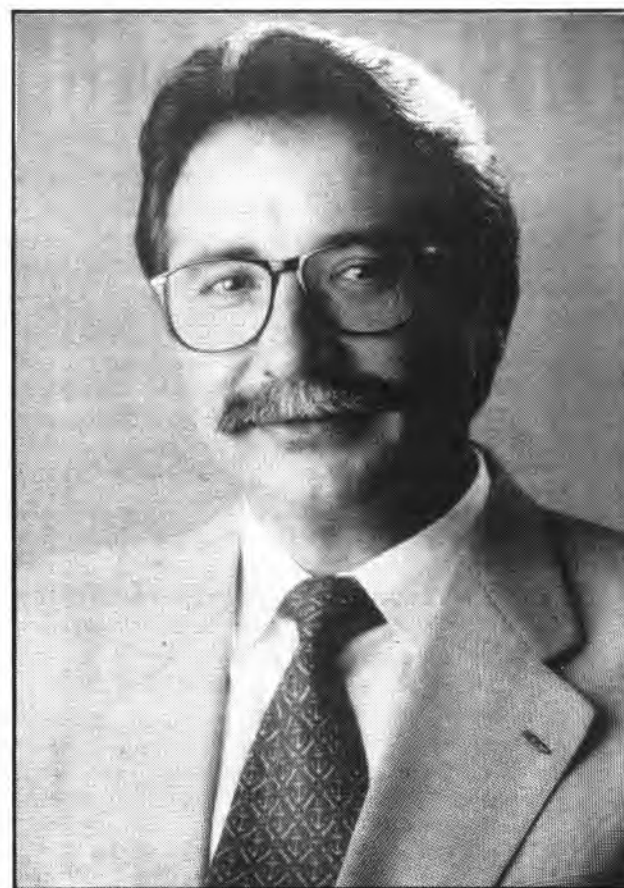
– Lo que estamos propugnando es que todas las personas que viven en Mallorca se integren totalmente. Estamos luchando por una sociedad sin discriminaciones de ninguna clase. Queremos respetar y potenciar la lengua i la cultura del pueblo balear, però també el respecte para aquellas personas castellanas que todavía no han tenido la oportunidad de aprender la lengua catalana.

– Ja fa molt de temps que viviu a Mallorca, senyor Rabasco, i no us heu dignat aprendre a parlar la llengua dels mallorquins.

– Hace quince años que vivo aquí y de hecho he aprendido la lengua, en este momento usted me hace las preguntas en catalán y yo le estoy contestando en castellano. Lo que pasa es que me cuesta trabajo expresarme en mallorquín. Me he preocupado de entenderlo, y lo leo bien, además me he acostumbrado a tomar notas en catalán. (Me mostra el bloc de notes on efectivament les anotacions són en català.)

– A la darrera Fira de Lluçmajor el batle va ordenar la retirada d'unes corones a la parada de la revista Lluçmajor de Pint en Ample. Què ens en deis, d'això?

– El alcalde ha querido demostrar quien es el que manda en el municipio. Ha hecho una imposición como en los momentos más duros de la dictadura franquista. El alcalde dice que quiere serlo de todo el pueblo, tiene que dejar que todo el pueblo se exprese libremente. Este alcalde coarta la libertad de expresión. A mi, en el último pleno, cuando rogué que se hiciese constar en acta una mala actuación del alcalde, este ordenó a la secretaria que no lo hiciese. Es un señor

que ha nacido para coartar la libertad de las personas.

– Disset emissores de ràdio en foraster i cap ni una en mallorquí, que és just això?

– Al menos la mitad de las emisoras de radio de Mallorca deberían estar en catalán y la otra mitad en castellano, esta es la idea de nuestro partido.

– A mallorca, es genera molta riquesa, però no la podem gaudir perquè els castellans la s'enduen via fiscal i no torna.

– Estamos intentando des de nuestra Agrupación Independiente luchar por todas las personas que vivimos en las Baleares, y eso quiere decir que si llegamos al Parlamento vamos a luchar incansablemente para que el dinero que se genera con nuestro esfuerzo se quede en Mallorca o se reinvierta al menos el 50% en nuestras islas. Desgraciadamente la gente vota al PSOE i al PP, partidos centristas españoles que no quieren a Mallorca, nosotros somos un partido mallorquín i defendemos Mallorca.

– Els doblers de s'Arenal van cap a Ciutat i cap a Lluçmajor, perquè a s'Arenal no hi ha ajuntament i no els podem gestionar.

– Yo vivo con la esperanza de que algún día el Arenal tenga ayuntamiento propio, esto sería fácil de conseguir, el día que las siete mil personas que tienen derecho a voto en el Arenal de Lluçmajor voten a un partido independiente como el nuestro, automáticamente tendríamos mayoría en el Ayuntamiento de Lluçmajor i podríamos proclamar nuestra independencia. Mientras la gente de aquí continúe votando a los partidos de Lluçmajor, poco podemos hacer. La independencia de los pueblos empieza por las mismas personas que viven en estos pueblos. Mateu Joan i Florit

Genocidi contra la nació catalana (I)

(Textos que ho demostren)

Extret del llibre de Josep Benet Catalunya Sota el franquisme

El dia 7 d'abril:

“En la Avenida se oye hablar mucho “vasco” i mucho “catalán”. ¿Hasta cuando vamos a tolerar que no se hable español?”

El dia 8 d'abril:

“En todos los cafés, en todas las tiendas, en todos los restaurantes, en todas las oficinas deberían colgarse carteles que digan: “Si eres español, habla español”.”

El mes de març, Unidad va publicar un article, signat per Angel Escañó Ramírez, que combatia l'ús públic del català i del basc, a Espanya.

“Espanya de habla española”

“En la era azul que España ha comenzado no es posible permanecer en silencio sobre un problema que está latente, aun cuando tratemos de olvidarnos del mismo por estar muy ocupados en otros de inmediata importancia o porque tal vez seguimos con el criterio erróneo de no herir susceptibilidades.

“He venido de América de habla española i he visto que está bien puesto este nombre: “Habla española”. En todos los países he escuchado el español. (...)

“Y ahora estoy en España y no en territorio rojo. Estoy en la parte del territorio que por voluntad del pueblo y un caudillo, puede volverse a llamar España. Yo estoy en un café. En la mesa de mi derecha oigo palabras que no entiendo. Y no son palabras aisladas, es una conversación corrida entre varias personas que hablan sin que yo me entere de lo que dicen. Com mis escasos conocimientos de lenguas extranjeras, llego a la conclusión de que “aquellos” no es francés, ni inglés, ni alemán, ni italiano, ni chino... y me queda la duda de si será esperanto. Un amigo, que por no haber salido de España no da importancia al hecho, me saca de la duda. Mis vecinos hablan vasco.

“Calmada mi curiosidad en lo que respecta a la mesa de la derecha, me llama la curiosidad otra cosa que se habla a la mesa de mi izquierda. Presto atención. No, no es la misma fonética que lo que hablan en la otra mesa. Otra vez a analizar y a efectuar un estudio por eliminación de lenguas extranjeras. No, inglés no es, alemán tampoco, parece francés, pero no lo es. En el curso de mis meditaciones, no puedo evitar que se me escape en voz alta un: “Claro, eso es esperanto”. Mi amigo me mira con ojos asombrados i dándose cuenta me dice: “No hombre, eso es catalán”. I se reía... Y en esa risa de mi amigo vi la despreocupación de toda España que no quiere cercionarse de que ahí radica una importante parte del problema.” (continuarà)

FOTO ESTUDIO

KATAL

Reportajes - Video - Fotos

Revelats en una hora
Camí de les Meravelles s/n
Complexe Riu Centre.
Tlf 269416

Un nou partit polític a s'Arenal

En Francesc Ferrer és el tinent de batlle delegat a s'Arenal, el batlle de s'Arenal. Els dimarts dematí és al despatx de l'oficina municipal, on no s'atura de rebre gent que hi acudeix a exposar-li els seus problemes. Quan ens arriba el torn, hi entrem i li feim algunes preguntes per als nostres lectors.

– Senyor batlle; darrerament aquest bolletí d'ASI, és a dir, el partit d'en Rabasco, us diu de tot i molt.

– Efectivament, darrerament aquesta gent s'ocupa molt de la meua persona, sobretot al darrer bolletí.

– Aquí podem llegir: *"Estos premeditados y pagados hechos han desembocado en la traición que el concejal Francisco Ferré hizo a su pueblo al abandonar la ilusión de las personas que habían depositado su confianza en él en las pasadas elecciones municipales, al venderse de una manera poco ortodoxa al Partido Popular para después y desde este partido, intentar con la ayuda de algunos traidores de ASI y otros adictos al Partido Popular, crear una "plataforma independiente de vividores y traidores" con vistas a presentarse a las proximas elecciones municipales (...)"*.

– Jo puc dir que, des que vaig sortir d'ASI, moltes, moltíssimes persones, totes de s'Arenal, això és molt

important, han vingut a veure'm per dir-me que això no havia d'acabar així i que havíem de crear un nou partit en vistes a les pròximes eleccions.

– Com és que vàreu sortir d'ASI.

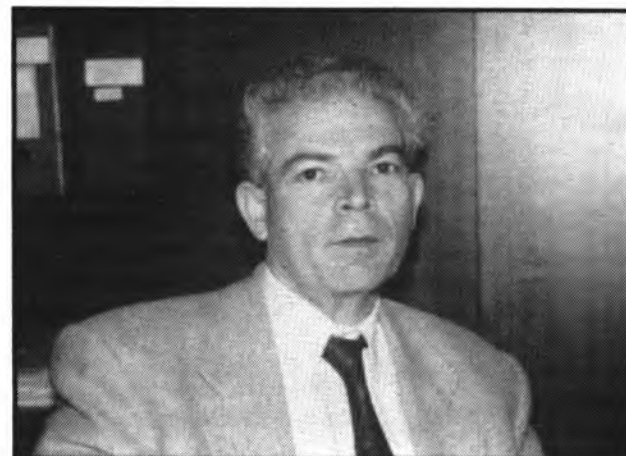
– Jo vull dir que no tenc res contra ASI. Jo vaig sortir per discrepàncies amb en Rabasco, que n'és el president. El nostre partit, ASI, havia de fer feina en bé de s'Arenal, però el nostre president es va voler expandir per Calvià, Inca, Manacor, Ciutat... i això no anava amb mi. A mi, només m'importa s'Arenal. Aquest, i altres motius que al seu moment diré, feren que jo me n'anàs del partit.

– S'Arenal ha millorat el seu aspecte en aquests darrers anys.

– Per això ens vàrem presentar, i és que s'Arenal necessita un grup de persones que l'estimin. Hem de tenir en compte que s'Arenal és la millor font d'ingressos que té el terme de Lluçmajor.

– Tanmateix, s'Arenal és un poble conflictiu.

– Efectivament, el fet que la nostra població estigui composta de mallorquins, espanyols, estrangers d'Europa i d'Àfrica, fa que hi hagi conflicte; tanmateix s'Arenal comença a ésser poble. Abans venien els temporers, feien feina mig any i partien. Avui la gent

queda, envia els seus fills a les escoles, participa a les diferents associacions i clubs esportius, això comença a ésser un poble, ha deixat d'ésser un llogaret.

– Heu parlat de les escoles, senyor batlle. Com està el tema de les escoles catalanes a s'Arenal.

– Que jo sàpiga, hi ha l'escola pública catalana de la part de Ciutat i l'escola pública S'Algar a la part de Lluçmajor que són catalanes. Les altres imparteixen llengua catalana com a llengua estrangera a l'igual que l'anglès. Les escoles privades dels frares de la Porciúncula i la de les monges de la Caritat són escoles castellanes.

– I què me deis de les urbanitzacions.

– D'urbanitzacions, en tenim moltes: Toller, Badia, les Palmeres i Cala Blava són urbanitzacions de s'Arenal. A Badia es va inaugurar no fa molt de temps una escola, ara parlen de construir una església, un centre de salut. Badia ha tornat molt gran i necessita serveis que l'Ajuntament de Lluçmajor està encantat de donar.

– Ve molta de gent a aquesta oficina i al vostre despatx. De què vénen a parlar els areners amb el seu batlle?

– Totes les gestions que abans es feien a Lluçmajor avui es fan a s'Arenal. Pel que fa a consultes, aquesta gent que ha vingut abans que tu, han vingut a demanar feina.

– Tanmateix, un batlle no està per cercar feina a la gent.

– Fa trenta-sis anys que som a s'Arenal i conec molts d'empresaris, quan la gent no té feina ve aquí i a vegades els en trobo. **Mateu Joan i Florit**

**L'AGRUPACIÓ
SOCIAL
INDEPENDENT
VOS DESITJA
BONES FESTES DE
NADAL I UN BON
ANY 1995**

COMERCIAL
Sometimes Park,

canaria®
Playa de Palma

Bodes,
comunions,
banquets.
C/. Admiral
Moreno, s/n.
Tlf. 74 11 91.
Badia.

Sopar de Cap d'any
Musclos farcits
Sopa nadalenca farcida
Rap a la marinera
Llom de vadella Wellington
Mus de pinya
Delícies nadalenques
Vins Conte de Caralt rosat i negre
Cava Mascaró
Café i copa
Cotilló i reims de la sort
Ball amb discoteca
Preu per persona 6.500 - Nins 3.500
Plaques limitades. Tlf. 741191

RESTAURANT CAFÉ ES LICEU

Cuina mallorquina i catalana
Menú, 850 ptes. A la carta, 2.500 ptes.
Carrer Ciutat de Quimes, 10 (devora S'Escorxador)
Tel. 208780 CIUTAT DE MALLORCA

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

ES LICEU-CAFÈ TEATRE

Dimecres a les 9'30: Tertúlies de parapsicologia
Divendres i dissabtes: ball amb música en viu i
sopar de pa amb oli a 1.000 ptes.
Cada 15 dies: homenatges, desfilades de modes, etc
C/ Ciutat de Quilmes, 10
Tel. 208780 CIUTAT

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra
empresa guanyarà doblers!

Restaurant

Binicomprat

Banquets de negocis, noces i comunions.
Carretera de Manacor, km 21'70. Tlf 12 54 11

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tlf.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

Zoldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

RESTAURANTE

La torre de S'Algo

ARRÒS BRUT • PORCELLA TORRADA • ESCALDUMS
CARXOFA FARCIDA DE BACALLÀ • ALBERGINIES FARCIDES
PISCINA - DIMARTS TANCAT
Amistat, 23 - Tlf. 52 63 00 - Sant Joan

C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

Automòbils

PLA DE NA TESA

Compra i venda de vehicles
C/ Weyler, 12. Tel. i Fax. 600445
Pla de na Tesa.

RESTAURANT

CA S'HEREU

AUTÈNTICA
CUINA
MALLORQUINA
MENU DIARIO

Carretera
Cala Millor
Tel. 58 54 49
SON SERVERA

AIGÜA POTABLE A DOMICILI

A la zona de Ciutat
i de s'Arenal
Tel. 742768
Fax 742769

Giacomo

La casa de la pizza
Oferta de llançament:
compri una pizza Margarita i
n'hi durem dues.
Servici a domicili de pizzes
precuinades. Tlf 743249

NO BAIXI A PALMA

Rotulos Arenal

RETOLACIÓ I DISSENY PER ORDINADOR

DEL CARTELL MES SENCILL AL
RETOL LLUMINÓS MES COMPLEXE

... y a preus
de s'Arenal
C/. TRASIMÉ, 58 - S'ARENAL
Tlf. 74 32 62

MUSIC BAR LITA

Cada vespre des de les 21'00 fins
a les 5'00 hores
Música en viu i Xou de Flamenc,
ball tot el vespre, karaoke
internacional
Carrer Virgili, 2. Can Pastilla de Mallorca

Llet del dia, llet pasteuritzada,
llet amb cacau, suc de taronja.
Preu per preu, comprau
productes mallorquins.
Demaneu-los a la vostra
botiga o supermercat habitual.
Hort de Can Sastre.
Tlfs. 26 38 14 - 49 11 51. Fax 491801

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIÀRIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca. Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Es traspasa la Gelateria-Cafè Tony, al carrer de sant Cristòfol de s'Arenal. Lloguer 53.000 ptes. Tel. 265014.

Llogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards. Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

Traspàs botiga de queviures, actualment en funcionament al carrer General Riera de Ciutat. I doni per una persona tota sola. Tel. 296817, vespres.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

Habitatge rústic, dos dormitoris i piscina devora les Meravelles de s'Arenal, lloguer per 25.000 ptes. Tel. 714491.

Venc sobreàtic al carrer Joan Muntaner Bujosa, 45-6, a la zona de la Policlínica. Dues terrasses, estudi i garatge, bona situació. El pots veure de di lluns a divendres de 4 a 7. Deman vuit milions i mig de pessetes.

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

Traspàs hamburgueseria a Cala Bona en ple funcionament. Un milió i mig de pessetes, lloguer trenta-cinc mil. Tel. 798118-792791.

Traspàs forn-pastisseria en ple rendiment per malaltia. Dos milions i mig de pessetes. Cridau-me els vespres de 20'30 a 22'30 al 246986.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Venc pis, 140 m², 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m². Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

Bonic terreny a Llucmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

Perruqueria Pep Unixex. Carretera de Llucmajor, 204. Tel. 742825. S'Aranjassa.

BLANCA Perruquera. Gran General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica veterinària. Lda. A. Artigues. Horari: 11'00-13'00, 16'00-20'00; dissabtes: 10'30-13'30. Servei d'urgències. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

L'ESTEL de Mallorca
Telèfon: 265005

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc els llibres de la col·lecció "Espacio i tiempo" de Fernando Jiménez del Oso sense emprar. Tel. 243742.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Dancing the Dream. Fans de Michael Jackson. Si vols aconseguir material i informació i vols col·laborar en activitats i projectes entorn d'en Michael, demana per na Kati. Tel. 603096-795071.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

PERSONALS

Administrativa de 30 anys. Cerc amics per a excursions i altres activitats (cinema, prendre un cafè, fer esport, etc). Amistat sana i sincera. Apartat de correus de Palma 1792.

Fadrina de 42 anys amb estudis superiors, li agrada la llar i la natura, la música i les altres belles arts. Vull conèixer un senyor formal. 719534.

Fadrina de 32 anys. Som secretària. M'agradaria conèixer senyor net i culte amb futur per formar una llar plena d'amor. Crida'm. 717354.

Industrial divorciada, sense fills, pis i xalet, béns bancaris. Només cerc un home que me contengui, que m'animi els dies dolents i disfruti els dies bons. Futur matrimoni. Tel. 719534.

Inquer fadrí de 35 anys, senzill i de bona presència. Vull conèixer al·lota bona i amorosa per a fins matrimonials. Tel. 719534.

Si voleu contactar amb la millor oficina de serveis en relacions personals, veniu a la Nova Unió.AVINGUDA Alexandre Rosselló, 13-3 de la Ciutat de Mallorca. Us atendran unes persones molt humanes i amables.

Doctor amb 50 anys de bona vida, amb necessitat d'abandonar la soledat. M'agradaria contactar amb senyora de 30 a 45 anys, que sia culta. 717354.

Arquitecte de 43 anys, lliure com les oronelles. Enyor trobar una companya de veritat. Si tu ho ets, crida'm. 719534.

Administratiu de 25 anys, cultivat, atractiu, ben plantat, amb inquietuds artístiques. Vull conèixer al·lota atractiva, alta i sense vicis per a finalitats serioses. Tel. 717354.

Doctora de 56 anys, atractiva i ben proporcionada. Desig tenir una amistat sana amb senyor culte, intel·ligent de 50 a 65 anys. 710586.

Empresari de transports. Em trob sol amb 66 anys i desig comunicar-me amb senyora garrida i activa. 719534.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:

D.N.I.

Cognom:

TELF:

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Usau lleteres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PETITS ANUNCIS

Oficinista de 43 anys, fadrina, bona presència i bons estalvis, casa i cotxe. Vull conèixer senyor sincer, formal i culte. 719534.

Desig contactar amb senyora o senyoreta de 18 a 34 anys a fi de donar-li tot el meu amor. Tenc tot allò que és necessari fer fer-te feliç. Joan Lluís Femenines. C/ dels Mariners, 13-2. 07410 Port d'Alcúdia.

Viuda de 52 anys, estic molt bé i som feina. Vull conèixer viu fins els 65 anys per a relacions formals. No tenc problemes econòmics. 717354.

Separat de 45 anys. Som culte, tenc pis, cotxe i estalvis. Vull conèixer senyora fins als 40 anys que sia culta, formal i que li agradi la llar. 719534.

Som un estudiant de 23 anys, ben formós. Vull conèixer al.lota de la meua edat que sia alta, simpàtica i culta. 717354.

Estrangera de 53 anys, ben feta, garrida i culta. Vull conèixer senyor fins als 60 anys. Bona persona, formal i sense vicis. 717354.

Si ests al.lota fan del roc català, telefona al 820501 i demana per Toni.

Fotògrafa de 30 anys sense fills, cotxe i xalet. La vida és curta com un somni i cal aprofitar-la. Vull conèixer home net, comprensiu, amorós i que tenguí sentiments. 719534.

Viudo amb fills casats. Ells tenen la seva llar i jo me trobo tot sol. Cerc senyora fins els 70 anys, amant de la llar, senzilla i neta. Tel. 719534.

Dependentia, 46 anys, 173 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva. Tenc cotxe i apartament devora la mar. Tenc una vida molt sana. 719534.

Tenc 48 anys i em trobo tota sola. Vull una amistat sincera amb senyor ben format i currot. Si ens agradam, ens podem casar o aplegar com a bona parella d'enamorats. Som guapota i em consider jove i amb molta il·lusió. Crida'm. 719534.

Cap de vendes, galanxona, fadrina, atractiva i amorosa, de 26 anys. Vull conèixer al.lot alt, simpàtic, educat, seriós, alegre per començar amistat amb fins seriosos. Tel. 719534.

Professora fadrina de 40 anys, alta i atractiva. Vull conèixer un home culte i agradable, sense vicis, per mantenir una relació seriosa. 719534.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura. Som universitària i tenc una feina estable. Vull conèixer senyor sincer i responsable de 38 a 45 anys per formar parella. Tel. 719534.

Mestressa de casa. Bona cuinera, 1'68 d'alçada. M'agradaria formar parella amb senyor bona persona, senzill, sa i sense vicis. Som amorosa i formal. 719534.

Secretària 29 anys. 160 d'alçada, 70.000 ptes. al mes, cotxe, pis a ciutat. M'agrada la pintura, la música clàssica, la jardineria i la natura. M'agradaria conèixer jove amb fins formals. 717354.

Policia, 38 anys. Els meus braços estan estesos a la recerca de la dona que sia la meua deessa. Si m'agrades, t'estimaré fins al cel. Seràs el meu àngel i m'estimaràs. Crida'm prest. 717354.

Quan era petita, la boira tapava la meua ànima, però ara és el fred. Arriba Nadal i no vull estar sola. Tenc 65 anys i desig trobar un home amorós. Si ets tu, crida'm. 719534.

A la senyora que el 21 de març d'enguany es presentà a Arquitecte Bennàsser, 7, per fer indagacions sobre un veïnat, li prec que contacti urgentment amb el senyor Vicenç per un afer judicial important de mutu interès. Tel. 294444.

Home cerca feina per hores en neteja d'escaleres i oficines. També cuidaria persona malalta o invàlida. Tel. 297067.

Llucmajor, veng pis al carrer París, 43-4 (Caixa Postal). 140 m², 4 dormitoris, 2 banys, terrassa gran, aparcament. Hipotecat. Tel. 864165/865439. Xavier.

Jove de 16 anys. M'agradaria conèixer al.lota per mantenir una relació. Telefona els vespres al 820816. Miquel.

Empleat de fàbrica de llet, 27 anys, molt agradable i curro, 187 d'estatura. Cerc senyoreta amable, seriosa, amb idees clares i molta personalitat. Tel. 717354.

El meu cor te cerca, princesa. Tenc 33 anys, divorciat, amorós. Me vull enamorar com un jove. Vull que sis la meua dona i ben aviat. Tel. 719534.

Assessor fiscal, 46 anys, alt i ben plantat, responsable. M'agradaria conèixer senyora o senyoreta a qui agradi la llar i que sia lleial, educada, elegant i sana, per a fins matrimonials. 719534.

Secretària 32 anys, necessitat amor. Cerc senyor fins als 45 anys. Som dolça, afectuosa i senzilla. De moment amistat. Fins matrimonials. Tel. 719534.

Viuda 55 anys, de caràcter senzill i dolç. Som sensible i me trobo sola. Voldria fer amistat amb senyor de la meua mateixa situació a fi d'arribar a alguna cosa molt seriosa. Tel. 717354.

Perruquer, cor gran, un poc tímid. Vull conèixer al.lota jove i formal per a fins matrimonials. Que tenguí entre 24 i 31 anys. Tel. 717354.

Separada de 43 anys, amant de la llar, tranquil·la, sense vicis, sense fills, amb una bona feina i bons ingressos. Cerc senyor humil i sincer, que sàpiga tractar-me i tenguí paciència. Que no tenguí més de 45 anys. Tel. 717354.

Fadrina de 51 anys, bona posició, sense problemes familiars. Cerc senyor seriós i treballador. És igual el teu estat civil i si tens fills o no. Per a fins matrimonials. 719534.

Si estau tot sols, veniu i trobareu parella
Gran Prix Master a la qualitat
Europea Gabinet Matrimonial

Av. Alexandre Rosselló, 13-3
Tel.: 71 95 34.
Ciutat de Mallorca

25 anys, som molt atractiva. Vull conèixer al.lot fins als 30 anys. Fadri, treballador i sense vicis. Fins completament seriosos. 717354.

Separada legal de 40 anys. Culta i sense problemes. M'agradaria refer la meua vida amb senyor formal, és igual l'estat civil en què es trobi. Tel. 719534.

Cuquera de 34 anys, alta, morena i ben plantada. Vull conèixer senyor fins els 40 anys que sia bona persona, feiner i sense vicis, per mantenir una amistat amb fins matrimonials. 719534.

Ets una al.lota educada entre els 18 i els 32 anys, culta, formal i amb ganes de fer feliç un espòs? Som alt, de color i ben curro. 719534.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdagué, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

Restaurant Ca Na Lina. Tenim una carta ben assortida i un menú a 800 ptes. C/ Amílcar, 14. Tel. 492764. S'Arenal.

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

Tallers Vidal. Dièsel i gasolina. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048. Es Pil·lari.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·lari.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. Tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Estudiant universitària d'Informàtica fa classes de repàs, d'EGB, BUP i COU a la zona d'Inca. Tel. 503063.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

Telèfon: 265005

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

Senyora de 46 anys, s'ofereix per guardar ancians o malalts. Tel. 263227.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

BORSA DEL MOTOR

Venc cotxe Renault 5 GTL PM-L, per 110.000 ptes. Tel. 741388.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

Venc cotxe Renault 5 GTL, M-4623L per 125.000 ptes. Tel. 741388.

ENSENYANCES

Professora d'espanyol s'ofereix per fer classes a acadèmia o per fer classes a particulars. Tel. 721884.

Universitària fa classes de repàs, d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

Estudiant de Filologia catalana fa classes particulars d'EGB i BUP a 500 pessetes l'hora. Tel. 243742.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demana per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

EUROphoto

BALEARES S.L.

- * Revelats de fotos en 1 hora
- * Pòsters i ampliacions
- * Duratrans
- * Fotos d'estiu
- * Fotos de carnet i passaport
- * Venda de càmeres i accessoris

C/ Perla 2 i Berlín, 2
07600 s'Arenal de Mallorca
Tlfs. 49 13 04 - 49 13 14. Fax 491317

NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

Equip del s'Arenal de Tercera Divisió.

La Unió Esportiva Arenal

Fa mig any que en Juan Vicente López Menchero és el president de la Unió Esportiva Arenal, després de vuit anys d'esser-ne el secretari. Home dinàmic i feiner, en Juanvi, com li diuen els amics, es va fer càrrec de la presidència quan la família Moll es va desvincular de l'equip. El trobam al cafè Jardí amb en Pep de cas Baster, que és un dels vice-presidents del club, i tots dos ens conten l'actualitat futbolística de s'Arenal.

Són sis equips, el primer a la tercera divisió nacional, els juvenils de la lliga nacional autonòmica, els cadets de primera, els infantils de segona, els infantils A que juguen la lliga del Consell de Mallorca, i els benjamins B que tenen un equip de futbol 7. Tots aquests equips tenen monitors titulats i entrenen tres dies a la setmana, llevat de l'equip de tercera nacional que entrena quatre dies a la setmana. L'empresa Aquacity és la patrocinadora del club, tenen cent cinquanta socis i es queixen, els directius, de la poca col·laboració dels hotelers i empresaris del poble. Els jugadors són tots de la comarca de s'Arenal, així mateix com el quadre tècnic. Entrenen l'equip de tercera n'Enric Ogazon, en Tomeu Socies i el solleric Rul·lan, ajudats pel fisioterapeuta Zeñom Miranda. L'aspiració de la directiva i dels jugadors és mantenir-se a la tercera divisió nacional. **Mateu Joan I Florit**

CRISTAL·LERIA S'ARENAL

Acrystal·lament d'obres. Servel permanent hostaleria. Fusteria d'alumini. Decoració de discoteques, sales de festes. Miralls murals. Cristall de seguretat i antibales.

Carrer del Quarter, 31. S'Arenal. Tlf. 492713 - 267515.

BIBLIOTECA PÚBLICA MUNICIPAL

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

XARXA DE BIBLIOTEQUES DEL CIM

C/. Berga, cantonada Formentera
S'Arenal de Mallorca. Tlf. 49 00 02

Horari:

De dilluns a divendres, de 15'30 a 20'00 hores.

Dissabtes, de 10 a 13 hores.

Novetats en:

* Psicologia

* Llibres de tetx d'ESO

* Geografia - Història

* Literatura infantil i juvenil

* Cintes de video i C.D.

* Pedagogia

* Història de l'Art

* Filologia - Literatura

* Historia Natural dels

Països Catalans (16 volums)

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Associació Balear d'Esclerosi

Al restaurant Es Cruce va tenir lloc el passat dia 25 de novembre un sopar per recaptar fons d'ajuda a l'associació ADELA (Associació Balear d'Esclerosi Lateral Amiotròfica).

Es reuniren un grup de més de cinc-centes persones interessades en aquesta malaltia. Es rifaren diversos objectes, com plantes ornamentals, sabates de Ferreries, peces de formatge, embotits mallorquins etc.

Els afectats que hi foren presents foren n'Alonso de Portocristo, de 39 anys, que en fa tres i mig que pateix la malaltia, en Biel de Ferreries, de 44 anys, que fa un any i mig que la hi varen diagnosticar, i na Caterina de Santa Maria, que en fa tres i mig que la pateix.

Na Maria Josep, portaveu de l'associació, ens féu una explicació d'aquesta malaltia: és una malaltia medul·lar que afecta les motoneurons, va produint una debilitat progressiva al membres, tant superiors com inferiors. També afecta la respiració, la parla, la deglutició; en una paraula, a tot el cos. No afecta la capacitat intel·lectual ni el raonament dels malalts.

Aquesta associació, que va néixer el més d'abril d'enguany, està presidida per n'Alonso Gil, la secretària és na Caterina Salom, el tresorer en Biel Martí i els vocals na Ramona Pujades, Miquel Cabot, Coloma Sbert, Caterina Mascaró, Bartomeu Bonet, Xisca Dolç i Maria Josep.

En aquest moment l'associació té vuitanta socis que paguen cinc mil pessetes a l'any. Sempre s'esperen altres ajudes, com la que va donar l'amó del restaurant Es Cruce, de cent cinquanta mil el vespre del sopar.

Dins l'Estat espanyol només hi ha un metge que investiga aquesta malaltia, és el senyor Mora, de Madrid. L'objectiu de l'associació és entregar-li els doblers que es puguin recaptar o crear una beca a fi que un metge d'aquí és pogués dedica a col·laborar amb ell en els estudis d'aquesta malaltia que es realitzen als Estats Units. **Damià Pericàs**

El teu esforç pot ajudar a protegir el medi ambient

Selecció dels fons i utilitzant els contenidors apropiats

Aprofita els Punts Verds

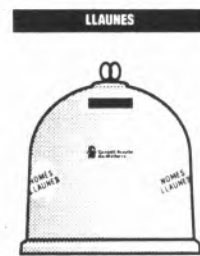
CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU
Sí tot tipus de paper, preferentment d'oficina, revistes, diaris.
No papers bruts, amb restes de menjar, oli.

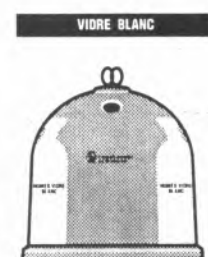
CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU
Sí cartons de tot tipus, doblegats o tallats perquè ocupin poc espai.
No tetrabricks, perquè tenen una làmina plastificada o d'alumini a dins.

CONTENIDOR IGLOU VERMELL
Sí roba i sabates que es puguin tornar a utilitzar.
No roba bruta, Sabates molt gastades.

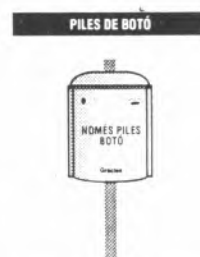
CONTENIDOR IGLOU PLATEJAT
Sí llaunes de begudes i de conserves.
No altres objectes metàl·lics.

CONTENIDOR IGLOU BLANC
Sí botelles i pots de vidre transparent sense els taps.
No taps ni bombetes.

CONTENIDOR IGLOU VERD
Sí botelles de vidre no transparent (verd, ambre...) sense els taps.
No taps ni bombetes.

CONTENIDOR GRIS
Sí tan sols piles de botó. Els comerços poden sol·licitar un contenidor propi que recollirà l'Ajuntament.
No altres tipus de piles.

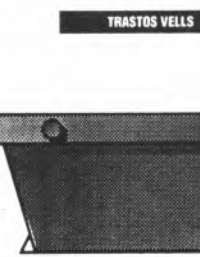
CONTENIDOR GRIS
Sí tots els altres tipus de piles que no siguin de botó.
No piles de botó.

CONTENIDOR QUADRAT TARONJA
Sí oli comestible que ja no s'utilitza (d'oliva, soja, gira-sol...).
No oli de maquinària.

CONTENIDOR QUADRAT GRIS
Sí oli de maquinària.
No oli d'alimentació.

CONTENIDOR METÀL·LIC GROS
Sí objectes i trastos que ja no s'utilitzen. Si són molt voluminosos és preferible telefonar al servei gratuït de recollida.
No restes de jardineria.

APROFITA ELS
PUNTS VERDS

**CENTRES DE
RECOLLIDA
SELECTIVA DE
RESIDUS**

És un missatge del

**Consell Insular
de Mallorca**

per una Mallorca més neta.

Bambú y Mimbre

Palma

Cistelleria - Estanteries - Cortines -
Plantes i flors artificials - Coixins -
Mobles de terrassa - Etc.

Es corden cadires de bova i reixeta

Carrer Joaquim Verdaguer, 5 - A
Tel.: 74 34 84. S'Arenal de Mallorca

**Clínica
dental**

S'ARENAL

Carrer de la Marineta, 3
entresol

Telèfon: 74 34 48

S'Arenal de Mallorca

IMPRENTA
Gràfic Art

Carretera Militar, 208.
Tel.: 26 89 64 (dues línies).
Fax 266509
07600 s'Arenal de Mallorca.

Cançons per

La Trapa

editat en disc compacte,
amb 18 temes (70 minuts) de la millor música en català:

AIRES FORMENTERENCs *Frescor de matinada*
AL TALL *Per Mallorca*
BIEL MAJORAL *Sa madona*
COANEGRA *Mai no hem estat a Marràqueix*
GUILLEM D'EFAR *Les Illes*
JOAN BIBILONI *Records de Son Amengual*
JOAN MANUEL SERRAT *Pare*
JOSEP TERO *Aiguamolls*
LLUÍS LLACH *Alè*
MARIA DEL MAR BONET *Sa Dragonera*
MARINA ROSSELL *Impossible, soroll, impossible*
MÚSICA NOSTRA *Es Trenc*
OVIDI MONTLLOR *Dóna'm la mà*
RAIMON *Lo jorn ha por*
SOMNIS BLAUS *Boires matinals*
TOMEU PENYA *Cabrera*
UC *Cançó de vesprada*
URBÀLIA RURANA *Pur de cor*

Els artistes i les seves cases discogràfiques col·laboren
desinteressadament en aquesta edició limitada.

Els beneficis de la venda seran destinats a la recuperació de
l'ecosistema de la Reserva Natural de La Trapa, totalment destruïda
per un incendi forestal el passat mes de juny.

Grup Balear d'Ornitologia
i Defensa de la Naturalesa
Veri, 1, 3r. 07001 PALMA
Tel: 72 11 05

Font i Monteros, 18
07003 PALMA
Tel: 71 33 16

AUCELLERIA S'ARENAL
Aucells, peixos, cans, moixos,
hàmsters, etc.
Piensos composts, cereals.
Plaça dels Nins, 26. Tlf. 26 76 64
S'Arenal de Mallorca

Bar - Restaurant

CA'N COS

Especialitat en
Cuina Mallorquina
Grill

• Banquets
• Noces
• Comunions

Tel. 65 27 87 - Ctra. Santanyi, s/n

07630 CAMPOS

PASTISSERIA CAN MIQUEL DE PORRERES

Mestre artesà

Només n'hi ha una

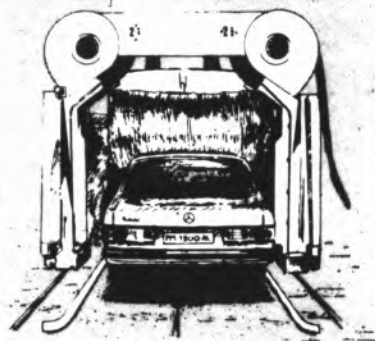
Som especialistes en:

Bufets, torrons, sucre estirat,
pastisseria en general.

Carrer General Riera, 36

Tel. 206414 CIUTAT DE MALLORCA

LAVAUTO ARENAL

Compra-venda d'automòbils
Rentat automàtic en 10 minuts. Canvi
d'olis. Neumàtics
Carretera Militar, 217 — Davant l'ambulatori
Tlf. 26 56 18 — S'ARENAL

L'ESTEL de Mallorca

PANADERIAS

Ca'n Damià

Carretera Militar, 262. S'Arenal. Tlf 260051.

Carrer Cardenal Rossell, 23. Coll den
Rabassa. Tlf 262656.

Carrer M.ª Antònia Salvà, cantonada
Dragonera, s'Arenal.

Xurreria: Carretera Militar, 221, (davant
l'ambulatori) s'Arenal.

Explotacions i montages

XALOC, S.L.

Construccions i reformes
PISCINES

Especialistes en sistema «GUNITE»
Instal·lacions i reparacions de:
Sanitaris, calefacció, gas i electricitat
Servici tècnic

S'Arenal. Tlf. 744010

Carrer D (cantonada Carrer H)

SEGUROS
BERT
ARENAL

AXA
SEGUROS

Plaça Major, 1
Tels.: 26 53 74 - 26 40 38

SEGUROS
BERT
ARENAL
More Nostrum

(MEDALLA
D'OR 1986)

TRAMITACIÓ I PAGAMENT DE SINISTRES
QUALSEVOL GESTIÓ EN COBERTURES

Atraccions - Orquestres - Conjunts Flamenc - Discoteques mòvils

Non Art
S. L.
ESPECTACLES

Gral. Riera, 44 - 1º - I
07003 - Palma de Mallorca
Balears - ESPAÑA

ESPECTACULOS **MAJA**®

75 36 16 - 75 46 62
Fax. 20 59 63

La depilación definitiva indolora amb sonda

EPILSCAN

És el nou sistema de depilació definitiva que acaba de néixer. Sense agulla, sense anestèsia, sense dolor. Atrofia
l'arrel del pel de forma natural no agressiva.

Se realitza per penetració infra fol·licular d'una substància activa a base d'oli essencial, mitjançant una corrent
específica i una sonda electromagnètica que neutralitza la activitat de les cèl·lules que fabriquen el pel.
Soliciti informació sense compromís: PERRUQUERIA MAKKA, Carrer del Germà Bianor, 19. Tlf. 26 07 56. S'Arenal de
Mallorca.

ARZALLUS PROVOCA LES IRES DELS IMPERIALISTES ESPANYOLS COM ANTONIO GALA

Jaume Sastre

M'agrada la valentia del nacionalista basc Sr. Arzallus quan no es deixa intimidar pels atacs del colonialisme espanyol i respon sense eufemismes ni ambigüitats. Amb això no vull dir que compartesqui sempre les seves opinions ni la seva estratègia. Ara bé, la valentia que posa Arzallus al seu discurs té el mèrit de desemmascarar la hipocresia putrefacte i nauseabunda dels imperialistes espanyols, sobretot aquells que tenen la barra de presentar-se sota una imatge d'humanistes exquisits, refinats, tolerants i comprensius. Darrerament el Sr. Arzallus algunes veritats com punys, per exemple: **Preferesc un negre-negre que parli euskera a un blanc que no el parli o si alguns joves bascos ens han sortint pegant tirs és perquè des d'Espanya, enarborant el nacionalisme espanyol i una bandera, se'ns va imposar la llei de les armes en nom d'un nacionalisme ferotge.** Chapeuau Sr. Arzallus! Sí, senyor! Així es parla i la resta són romanços i excuses d'ànima de cadafet! El bo i millor d'aquestes paraules del Sr. Arzallus ha estat la resposta d'un escriptorceto espanyol que té fama de tolerant i de demòcrata. Heus ací el que ha escrit el Sr. Antonio Gala: La antologia de las estupideces que suelta el señor -o padastro- Arzallus cada vez que abre la boca en sus mitines sería inagotable. El no habla: rebuzna. Por eso parece extraño que prefiera un negro-negro que hable euskera a un blanco que no: el idioma, clave de la discriminación. O acusar al nacionalismo español de parir a ETA. ¿qué quiere decir? ¿A quién se dirige? Más racista que él, con su falsa cuestión sanguínea y su falso factor RH, no hay nadie. Ni más tonto: hablar con desdén de Córdoba, que es en la Historia la casa del esplendor y de la sabiduría... ¿A quién le hace gracia, a quién convence semejante patán? **¿No habrá un buen vasco que calle esa bocaza con un buen puñetazo?** (DdM 18.X.94)

Ja ho veis. Els resultats són evidents. El mèrit de la valentia del Sr. Arzallus és que els llops disfressats d'ovella entranyable finalment mostren el lauto i posen en evidència el seu tarannà criminal i sanguinari. Fixem-nos bé amb el llenguatge del Sr. Gala: Estupideces, padastro, tonto, rebuzna, patán... Fixem-nos però, sobretot, en la frase final que recorda directament la dialèctica de los puños y las pistolas del fundador de Falange José Antonio Primo de Rivera: **¿No habrá un buen vasco que calle esa bocaza con un buen puñetazo?** El Sr. Gala ha demostrat ésser el típic andalús merdós, pinxo, arrogant i prepotent que va de colonitzador pel món. A finals d'agost ja va fer unes insultants declaracions racistes i xenòfobes contra els catalans dient en **Cataluña entienden mejor el teatro polaco, escrito en polaco, que el castellano.** Ara però ha anat més enfora i sens dubte aquest corb àvid de carronya representant del nacionalisme espanyol més florit i rovellat s'ha posat més en evidència. A ningú no escapa que Sr. Gala ha perdut els papers. Per cert, el millor de tot, però, és que ha deixat amb el cul a l'aire el camarada Eberhard Grosske qui dia 17 de setembre va publicar un escrit desafiant que deia: **personas com n'Anguita o un humanista exquisit (sic) com n'Antonio Gala, que mai -mai- han fet una sola declaració contra Catalunya o els catalans (i jo vull retar des d'aquí a qualsevol persona o entitat o mitjà de comunicació a què em desmenteixi aquest fet), siguin quotidianament acusades de ser anticatalanistes militants** (DdM 17.IX.94).

Doncs bé Sr. Grosske, amb molt de gust accept públicament el seu desafiant i tot seguit afirm solemnement que Antonio Gala d'humanista exquisit no té ni un pèl d'una cella. Ben al contrari la

realitat dels seus articles demostra que és un brut imperialista espanyol que odia a mort catalans i bascos, xovinista andalús miserable, feixista que contesta la discrepància d'idees amb la dialèctica de los puños y las pistolas. I això que dic d'Antonio Gala ho dic també de Julio Anguita de qui la revista *El Temps* de dia 24 d'octubre d'enguany, núm. 540, publicava un elaborat dossier sota el títol **L'espanyolisme roig.** ¿Com oblidar les declaracions de Julio Anguita en què va qualificar la burgesia catalana com la pitjor d'Espanya, o quan va equiparar Jordi a Pujol a Franco o quan es va oposar al reconeixement internacional d'Eslovènia tot dient que això implicaria donar ales a l'independentisme català i basc? Vet ací una antologia de les porcades feixistes i nazis del Sr. Julio Anguita:

Avui 23.XI.90: **Anguita adverteix que la independència d'IC respecte a IU "no podrà durar sempre".**
Avui 10.VII.91: **Divendres el líder d'IU va alertar del perill que suposaria el reconeixement internacional d'Eslovènia i de Croàcia perquè legitimaria les exigències d'independència de Catalunya i Euskadi.**
El País 13.VII.91: **Anguita critica l'autonomia excessiva dels òrgans regionals d'Izquierda Unida.**
La Vanguardia 21.V.93: **Anguita critica que González deixi Espanya en mans de bascos i catalans.**
DdM 13.VII.94: **Anguita afirma que González pacta amb "lo peor de España", en referència al PNV i CiU.**
UH 12.IX.94: **Anguita compara Pujol amb Franco.**

I naturalment tot això que he dit de Gala i d'Anguita ho dic també de vostè, Sr. Grosske. Vostè és un racista i un xenòfob ple d'odi contra els mallorquins que ha assumit el discurs del colonialisme espanyol. Vostè ha nascut a Mallorca (Palma, 20 de maig de 1.955) però això és un pur accident perquè vostè és un mallorquí esquizofrènic amb cap de foraster de la mateixa manera que Michael Jackson és un negre amb cap de blanc. El Sr. Antonio Gala incita a l'odi contra els catalans i a la violència tribal entre bascos. El Sr. Grosske el mes d'octubre de 1991 va secundar la campanya del quintacolumnista Antonio Alemany i públicament va exigir la retirada de publicitat institucional a S'Arenal a la qual qual va qualificar de revista propera al Ku-Klux-Klan i d'animar sistemàticament posicions de caire xenòfob (D16 27.X.1991). Si el Sr. Grosske hagués viscut durant l'ocupació nazi de França hauria estat un francès col·laboracionista d'aquells que es casaven amb una nazi i que delataven els seus compatriotes que lluitaven per la independència a la Gestapo. Tant el Sr. Grosske com el Sr. Anguita fan un ús malintencionat de les paraules *solidaritat*, *racisme* i *xenofòbia*. Als seus ulls el seu nacionalisme, o sia, el nacionalisme espanyol, sembla que és solidari per naturalesa mentre que ésser independentista català és sinònim de racisme i de xenofòbia. Un cop més Anguita i Grosske falsegen la història i converteixen la víctima del colonialisme en agressor i viceversa, de l'imperialista invasor en donen una imatge de víctima indefensa.

A mi no m'estranya gens ni mica que després de les declaracions de Julio Anguita de dia 11 de setembre de 1994 en què va equiparar Jordi Pujol al dictador Franco, el portaveu del PP al País Basc, Gregorio Ordoñez, sortís en defensa d'Anguita. Vegeu DdM 15.IX.94: **El PP dels País Vasco denuncia el intento de "linchamiento moral" de julio Anguita.** Què tenen en comú Aznar i Anguita? Doncs que tots són nacionalistes espanyols, un d'extrema dreta i l'altre estalinista, però al cap i a la fi, nacionalistes espanyols que odien els Països Catalans i el País Basc per damunt de tot. El titular del diari *El País* de dia 27 de maig de 1993, era ben clar: **El alma españolista de Julio Anguita.** El candidato de Izquierda Unida apela a los sentimientos nacionalistas de los electores.

A hores d'ara ningú no pot negar que el debat sobre la independència és arreu de la societat. Al meu entendre això és bo perquè com deia Aracil només hi ha pau als cementeris. Benvinguda sigui, doncs, la

polèmica i el debat. Les declaracions del president del Madrid, el fatxa Ramon Mendoza, contra els catalans, de l'estalinista Julio Anguita, de l'andalús Antonio Gala, la carta de la *Real Academia* atacant la llengua catalana, l'esbrancada al neo-nazi José Mª Aznar a Lleida, etc., tot això demostra fins a quin punt l'olla ha pres el bull. La pròpia dinàmica dels esdeveniments obliga les persones i les entitats de tot tipus a definir-se i a posicionar-se. I tu amb qui estàs? Estàs amb els opressors forasters o amb les víctimes mallorquines? Estàs a favor de l'imperialisme espanyol o a favor de la llibertat de les persones i dels pobles? És dins aquest context, doncs, que s'ha d'entendre la inquietud del Sr. Grosske quan veu que el debat també s'ha instal·lat dins les pròpies files d'**Izquierda Unida**. Crec que la millor resposta que es pot donar a Grosskes, José Mª Carboneros i companyia és reproduir part de l'article, La pífia d'Anguita, de l'advocada i diputada al Parlament català per **Iniciativa per Catalunya-IU**, Magda Oranich: **No és la primera vegada que el senyor Julio Anguita l'espiïa parlant de Catalunya.** (...) Està habituat a explicar didàcticament les coses, recordant la seva antiga professió de mestre, però, això sí, sempre des de la posició un xic prepotent i dogmàtica. Per això em preocupen les seves inexactituds històriques i injustes respecte a Catalunya. (...) Crec que Izquierda Unida i concretament Julio Anguita tenen perfecte dret a defensar les seves postures polítiques, però els seus arguments haurien d'ésser uns altres. Per mi, han equivocat el temps, el país i l'anàlisi històrica. En ple estiu, no s'assalten "palaus d'hivern". El seu llenguatge és desfasat, cavernícola o, més ben dit, pre-conciliar, pre-perestroika i, sobretot, demagògic. Ha demostrat a més un gran desconeixement històric de Catalunya. ¿No saben tots plegats que aquells que denominen els "pitjors", els més "reaccionaris", els més "insolidaris" també van lluitar contra la dictadura i molts d'ells van sofrir tortura i presó? De fet donen carnassa a la demagògia anticatalana més barata. (Avui 15.VII.1994).

NOU ATAC ESPANYOL CONTRA MALLORCA

Dissabte dia 26 de novembre, alguns diaris forasters de ciutat van publicar un manifest contra la llengua catalana: **Manifiesto de LLuch - 1994.** D'on surt aquesta nova escopinada feixista contra Mallorca i els mallorquins? Idò surt de la guarda de neo-nazis forasters agrupats entorn de **Alternativa Balear Española**, un grupet que es va presentar a les eleccions espanyoles de 1993 i que va treure 410 vots en tot Balears. El cap pare d'A.B.E. és el policia espanyol en actiu Miguel Garau Rosselló. Altres integrants de la colla són noms i llinatges assidus a la secció *Cartas al Director* dels diaris forasters, per exemple, José Anguera Juan, Juan Salom Bibiloni, Rosa Clar Nicolás...

Els nuclis més actius d'A.B.E. es localitzen a Ciutat, concretament al **Club Nàutic Es Portitxol**, a la barriada de Pere Garau i a l'**Associació de Veïrats de la Paloma**. Després cal destacar Can Picafort on hi trobam Antonio Cantarellas Pascual i Montuñi amb Francisco Bauzá Bauzá i Bartolomé Rigo Payeras. La línia política d'A.B.E. és ben clara: exterminar els mallorquins, practicar la neteja ètnica i lingüística i assimilar Balears a la llengua i cultura espanyola, o sia, parlar i escriure en foraster, balls de sevillanes, etc. Als fulls electorals d'A.B.E. es pot llegir ben a les clares: **Lucharemos para que desaparezca la palabra Catalán y todo lo que a él se refiera de Nuestro estatuto de Autonomía. Consideramos balear a todos los que viven y trabajan aquí, hayan nacido o no en esta Comunidad y hablen la lengua que hablen.** Com és natural, tota la propaganda i els manifest d'A.B.E. són en foraster.

ENQUESTA

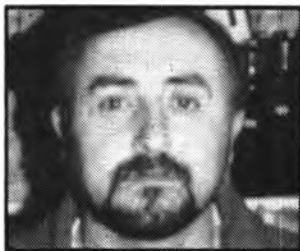
Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

Catalina Salvat (botiga Keixis). Injust. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar el PSM.

Joan Santandreu (bar Can Joan). Injust. Nosaltres som mallorquins. El PP i el PSOE no estimen la nostra llengua. Hem de votar UM.

Pere Capó (botiguer). És clar que no és just. No gens ens estimen aquesta que comanden. Van a la seva, que és Espanya. Hem de votar partits mallorquins que defensin la nostra llengua i els nostres costums.

Antònia Riera (agent comercial). Injust. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar PSM o ERC, els únics partits que poden salvar la nostra llengua.

Francisca Caldentei (modes). Injust, a Catalunya estimen la nostra llengua i tenen mitjans de comunicació en la llengua del país. Aquí pareix que no l'estimam. Hem de votar partits mallorquins. El PSOE no ens convé.

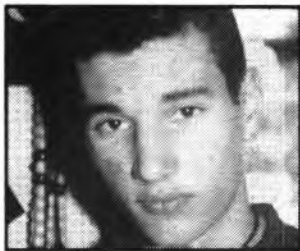
Joan Frau Navarro (mecànic). Injust! Aquests del PP i del PSOE no estimen els mallorquins perquè ells són espanyols. Nosaltres som mallorquins, hereus del rei En Jaume, i hem de votar partits mallorquins com ERC, UM o PSM.

Nicolau Montserrat (joieria Lina). No és just. Aquests del PP i del PSOE no estimen la nostra llengua. Hem de votar UM.

Jaume Alenyar (bodega Campos). Aquests del PP i del PSOE que comanden demostren estimar ben poc la nostra llengua. Hem de votar els partits mallorquins

Andrés Lacarés (botiguer). Injusto. Esto es Mallorca i lo normal sería que todo estuviera en mallorquín. No, estos que mandan no quieren la lengua mallorquina. Tenemos que votar UM o PSM.

Na Magdalena Bosch és la recepcionista del Club Esportiu Son Verí Nou, a s'Arenal. Un club obert a tothom on es juga al tennis, a l'esquaix i al pàdel. També hi ha restauració amb paelles i entrepans, i a l'estiu piscines per nedar.

Na Maria dels Angels Rubí és la madona i la cuinera del Mesón Badia, a Badia Gran. Ens conta que el restaurant va molt bé permor de la gran quantitat d'alemanys i de mallorquins que viuen a Badia. Ara, prepara el sopar de la nit de Cap d'any amb cotilló i ball al preu de 6.500 ptes.

Na Maria Luz Pasarón i en Pedro Blanco són els amos del Restaurant Montebello, a les Palmeres. Estan preparant el sopar de Cap d'any amb un menú selecte. El restaurant està especialitzat en batiments, comunions, noces i banquets.

És en Tomeu Sbert, temps enrera col·laborador d'aquesta revista amb les seves "Sbertades", que es torna a passejar per s'Arenal després d'una intervenció quirúrgica de malaltia coronària feta pel doctor Oriol Bonnín a la policlínica Miramar, de la qual és troba totalment recuperat.

Des de fa 27 anys, en Lluís Serrano és l'amo del Restaurant Cala Blava. Les tapes, la paella i l'entrecot al

pebrebò són les especialitat de la casa. Un lloc on es menja a la carta per unes 1.500 ptes.

En Lluís Fernández i n'Antònia Fayos de Badia Blava, celebraren les noces de plata el passat diumenge dia 27 de novembre al monestir de la Porciúncula, a s'Arenal. A la fotografia els veim amb les seves dues filles i els dos gendres i les dues padrines al restaurant Sa Torre, on reuniren un centenar de convidats.